

СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 44 Год. LXII

Среда, 5 април 2006

Цена на овој број е 270 денари

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
508. Уредба за начинот и постапката за добивање согласност и критериумите за исполнување на кадровски и материјално-технички услови за учество во заштита и спасување на здруженија на граѓани, хуманитарни и невладини организации.....	2	516. Лиценца за постојано приредување на посебни игри на среќа во автомат клуб.....	5
509. Одлука за давање согласност на Годишната сметка и Годишниот извештај за работењето во 2005 година на ЈП Службен весник на Република Македонија.....	2	517. Правилник за дополнување на Правилникот за спроведување на Законот за акцизите.....	5
510. Одлука за давање концесија за експлоатација на минералната суровина песок и чакал на “ЈОРАНИ ПРОЕКТ“ Осман ДООЕЛ експорт-импорт Тетово на локалитетот во атарот на с. Теново, општина Брвеница.....	2	518. Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за утврдување на условите и критериумите за доделување средства за поттикнување и помагање на научно-истражувачката дејност.....	10
511. Одлука за продолжување на Договорот за соработка на полето на патентите меѓу Владата на Република Македонија и Европската патентна организација.....	3	519. Правилник за конзерваторските проекти..	10
512. Одлука за формирање на Меѓуресорско тело за човековите права.....	3	520. Решение за впишување на Здружението на граѓани во регистарот на здруженија на граѓани од областа на социјалната заштита.....	16
513. Одлука за формирање на Меѓуресорско тело за координација на активностите против корупцијата.....	4	521. Решение за впишување на Здружението на граѓани во регистарот на здруженија на граѓани од областа на социјалната заштита.....	16
514. Решение за определување на составот на Меѓуресорското тело за човековите права.....	4	522. Одлука на Уставниот суд на Република Македонија, У. бр. 95/2005 од 29 март 2006 година.....	16
515. Решение за определување на составот на Меѓуресорското тело за координација на активностите против корупцијата.....	4	523. Одлука на Уставниот суд на Република Македонија, У. бр. 134/2005 од 29 март 2006 година.....	19
		524. Одлука на Уставниот суд на Република Македонија, У. бр. 155/2005 од 22 март 2006 година.....	20
		525. Одлука на Уставниот суд на Република Македонија, У. бр. 194/2005 и У. бр. 232/2005 од 22 март 2006 година	21
		Огласен дел.....	1-56

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

508.

Врз основа на член 49, став 6 од Законот за заштита и спасување ("Службен весник на Република Македонија" бр. 36/04 и 49/04), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 29.03.2006 година, донесе

УРЕДБА ЗА НАЧИНОТ И ПОСТАПКАТА ЗА ДОБИВАЊЕ СОГЛАСНОСТ И КРИТЕРИУМИТЕ ЗА ИСПОЛНУ- ВАЊЕ НА КАДРОВСКИ И МАТЕРИЈАЛНО-ТЕХНИЧКИ УСЛОВИ ЗА УЧЕСТВО ВО ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ НА ЗДРУЖЕНИЈА НА ГРАЃАНИ, ХУМАНИТАРНИ И НЕВЛАДИНИ ОРГАНИЗАЦИИ

Член 1

Со оваа уредба се уредува начинот и постапката за добивање согласност и критериумите за исполнување на кадровски и материјално-технички услови за учество во заштита и спасување на здруженијата на граѓани, хуманитарни и невладини организации.

Член 2

Дирекцијата за заштита и спасување или Советот на општината, односно Градот Скопје (во натамошниот текст: надлежни органи) распишуваат јавен оглас за учество во заштита и спасување на здруженија на граѓани, хуманитарни и невладини организации.

Учество во заштитата и спасувањето на здруженијата на граѓани, хуманитарни и невладини организации се остварува со поднесување на пријава по објавениот оглас за своите кадровски и материјални потенцијали до надлежните органи.

Пријавувањето за учество во заштитата и спасувањето здруженијата на граѓани, хуманитарните и невладините организации го доставуваат во јануари, секоја календарска година.

Член 3

Кон пријавата за учество во заштитата и спасувањето, до надлежните органи од член 2 на оваа уредба, здруженијата на граѓани, хуманитарните и невладините организации приложуваат списоци за нивниот кадровски потенцијал со податоци за годината на раѓањето, полот и специјалноста на оспособениот кадар.

Податоците од ставот 1 на овој член се доставуваат според составите (тимови, екипи, одделенија), кои во согласност со нивните Статути претставуваат нивни организациони облици преку кои ја исполнуваат целта за која се здружуваат.

Член 4

Здруженијата на граѓани, хуманитарните и невладините организации ги пријавуваат составите (тимови, екипи, одделенија) до надлежните органи при што се наведува населеното место во кои тие дејствуваат и адресата на нивното седиште.

Член 5

Пријавите за учеството во заштитата и спасувањето на здруженијата на граѓани, хуманитарните и невладините организации, се разгледуваат од страна на комисиите формирани при надлежните органи.

Најдоцна триесет дена од денот на приемот на пријавата од страна на комисиите се разгледуваат и се доставуваат предлози до надлежниот орган по однос на исполнувањето на основните кадровски и материјално-технички критериуми за учество во заштитата и спасувањето.

Член 6

Основен критериум за исполнување на кадровските и материјално-техничките услови на составите кои здруженијата на граѓани, хуманитарните и невладините организации ги пријавиле за учество во заштитата и

спасувањето, се персоналниот и материјалниот состав на силите за заштита и спасување, согласно прописите за видот, бројот, персоналниот и материјалниот состав на силите за заштита и спасување и прописите за видот, бројот, персоналниот и материјалниот состав на тимовите за брз одговор односно прифатените меѓународни норми и стандарди за заштита и спасување.

Член 7

Пријавените состави за учество во заштитата и спасувањето на здруженијата на граѓани, хуманитарните и невладините организации, треба да се оспособени за самостојно дејствување, за најмалку три дена без прекин, како и да имаат комплетна сопствена логистичка поддршка и најдоцна три часа по повикот од надлежниот орган да се подготвени да се вклучат во активностите од заштита и спасување, од своето седиште или друго почетно место кое е претходно договорно определено.

Член 8

Оваа уредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 19-1235/1
29 март 2006 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски**, с.р.

509.

Врз основа на член 11 точка 7 од Законот за јавните претпријатија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 38/96, 6/02 и 40/03), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 29.03.2006 година, донесе

О Д Л У К А ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА ГОДИШНАТА СМЕТКА И ГОДИШНИОТ ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО ВО 2005 ГОДИНА НА ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

1. Владата на Република Македонија дава согласност на Годишната сметка и Годишниот извештај за работењето во 2005 година на ЈП Службен весник на Република Македонија бр. 02-945/1 и 02-944/1 од 17.02.2006 година, усвоени со одлуки на Управниот одбор на ова јавно претпријатие, на седницата одржана на 17.02.2006 година.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 19-1195/1
29 март 2006 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски**, с.р.

510.

Врз основа на член 6, став 2 од Законот за концесии ("Службен весник на Република Македонија" бр. 25/02, и 24/03) и член 86 од Законот за минералните суровини ("Службен весник на Република Македонија" бр. 18/99 и 29/02), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 29.03.2006 година, донесе

О Д Л У К А ЗА ДАВАЊЕ КОНЦЕСИЈА ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЈА НА МИНЕРАЛНАТА СУРОВИНА ПЕСОК И ЧАКАЛ НА "ЛОРАНИ ПРОЕКТ" ОСМАН ДООЕЛ ЕКС- ПОРТ-ИМПОРТ ТЕТОВО НА ЛОКАЛИТЕТОТ ВО АТАРОТ НА С. ТЕНОВО, ОПШТИНА БРВЕНИЦА

1. На "ЛОРАНИ ПРОЕКТ" Осман ДООЕЛ експорт-импорт Тетово, се дава концесија за експлоатација на минералната на суровина - песок и чакал на локалитетот во атарот на с. Теново општина Брвеница, со површина на простор на концесија за експлоатација, дефиниран со точки меѓусебно поврзани со прави линии, а точките дефинирани со координати како е дадено во табелава и тоа:

ТОЧКА	КООРДИНАТА -X	КООРДИНАТА -Y
T-1	4.638.404,00	7.497.800,00
T-2	4.638.330,00	7.497.798,00
T-3	4.638.250,00	7.497.772,00
T-4	4.638.145,00	7.497.690,00
T-5	4.638.096,00	7.497.640,00
T-6	4.638.070,00	7.497.540,00
T-7	4.638.098,00	7.497.540,00
T-8	4.638.182,00	7.497.575,00
T-9	4.638.222,00	7.497.644,00
T-10	4.638.278,00	7.497.664,00
T-11	4.638.278,00	7.497.688,00
T-12	4.638.354,00	7.497.768,00

Површината на просторот на експлоатационото поле од точка 1 на оваа одлука изнесува $P=0,04\text{km}^2$.

2. Времетраењето на дадената концесија од точка 1 на оваа одлука, ќе се определи во Договорот за концесија согласно Законот за минералните суровини.

3. Висината на надоместокот за дадената концесија од точка 1 на оваа одлука, ќе се определи во Договорот за концесија, согласно Одлуката за определување на критериуми за висината на надоместокот за концесии за вршење детални геолошки истражувања и експлоатација на минерални суровини ("Службен весник на Република Македонија" бр. 100/2005).

4. Начинот, роковите и гаранцијата за плаќањето на надоместоките ќе се определи во Договорот за концесија.

5. Како почеток на концесијата ќе се смета денот на потпишувањето на Договорот.

6. Во име на Владата на Република Македонија, Договорот за концесија ќе го потпише министерот на економија.

7. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 19-1148/1
29 март 2006 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски**, с.р.

511.

Врз основа на член 36 став 3 од Законот за Владата на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 59/00, 12/03 и 55/05), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 29.03.2006 година, донесе

О Д Л У К А ЗА ПРОДОЛЖУВАЊЕ НА ДОГОВОРОТ ЗА СО- РАБОТКА НА ПОЛЕТО НА ПАТЕНТИТЕ МЕГУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ЕВРОПСКАТА ПАТЕНТНА ОРГАНИЗАЦИЈА

Член 1

Со оваа одлука Република Македонија го продолжува Договорот за соработка на полето на патентите меѓу Владата на Република Македонија и Европската патентна организација во Минхен, склучен на 24 јуни 1997 година, ратификуван од страна на Собранието на Република Македонија на 18 септември 1997 година ("Службен весник на Република Македонија" бр. 49/97), а влезен во сила од 1 ноември 1997 година.

Член 2

Се задолжува министерот за надворешни работи да го известат претседателот на Европската патентна организација за оваа одлука.

Член 3

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 19-1512/1
29 март 2006 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски**, с.р.

512.

Врз основа на член 36, став 3 од Законот за Владата на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 59/00, 12/03 и 55/05), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 29.03.2006 година, донесе

О Д Л У К А ЗА ФОРМИРАЊЕ НА МЕЃУРЕСОРСКО ТЕЛО ЗА ЧОВЕКОВИТЕ ПРАВА

Член 1

Со оваа одлука се формира Меѓуресорско тело за човековите права.

Член 2

Со Меѓуресорското тело ќе раководи претставник од Министерството за правда.

Член 3

Меѓуресорското тело за човекови права е составено од претставници на:

- Министерството за правда;
- Министерството за труд и социјална политика;
- Министерството за внатрешни работи;
- Министерството за надворешни работи;
- Министерството за образование и наука;
- Народниот правобранител;
- Комисијата за односи со верските заедници и религиозни групи;
- Државниот завод за статистика;
- Секторот за имплементација на Рамковниот договор и
- Секретаријатот за европски прашања.

Член 4

Задачи на Меѓуресорското тело се:

- јакнење на меѓусебната координација во областа на човековите права на сите надлежни министерства и органи во Владата на Република Македонија;
- размена на информации и податоци и реализирање на препораките содржани во извештаите на надлежните комитети на Обединетите нации и Советот на Европа и на други меѓународни организации;
- давање предлози за унапредување на законската регулатива од областа на човековите права и
- давање на други предлози на Владата на Република Македонија од значење за унапредување на човековите права во Република Македонија.

Член 5

Меѓуресорското тело ќе донесе деловник за својата работа.

Член 6

За својата работа Меѓуресорското тело ќе ја информира Владата на Република Македонија најмалку еднаш годишно.

Член 7

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 19-1378/1
29 март 2006 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски**, с.р.

513.

Врз основа на член 36, став 3 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/00, 12/03 и 55/05), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 29.03.2006 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ФОРМИРАЊЕ НА МЕЃУРЕСОРСКО ТЕЛО ЗА
КООРДИНАЦИЈА НА АКТИВНОСТИТЕ ПРОТИВ
КОРУПЦИЈАТА

Член 1

Со оваа одлука се формира Меѓуресорското тело за координација на активностите против корупцијата.

Член 2

Со Меѓуресорското тело за координација на активностите против корупцијата ќе раководи претставник од Министерството за правда.

Член 3

Меѓуресорското тело за координација на активностите против корупцијата е составено од претставници на:

- Министерството за правда
- Министерството за внатрешни работи
- Бирото за јавни набавки - Министерството за финансии
- Управата за јавни приходи - Министерството за финансии
- Финансиската полиција - Министерството за финансии
- Министерството за локална самоуправа
- Агенцијата за државни службеници
- Секретаријат за европски прашања
- Вишото јавно обвинителство Штип и
- Врховниот суд на Република Македонија.

Член 4

Меѓуресорско тело за координација на активностите против корупцијата се формира заради координирање на активностите на сите надлежни органи за борба против корупцијата, за јакнење на меѓусебната соработка и заемното известување, за размена на информации и податоци и за реализирање на препораките содржани во извештаите на ГРЕКО (Група на држави против корупцијата) на Советот на Европа и на други меѓународни организации.

Член 5

Меѓуресорското тело за координација на активностите против корупцијата ќе донесе деловник за својата работа.

Член 6

За својата работа Меѓуресорското тело за координација на активностите против корупцијата ќе ја информира Владата на Република Македонија најмалку еднаш годишно.

Член 7

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 19-1377/1
29 март 2006 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски**, с.р.

514.

Врз основа на член 36, став 6 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/00, 12/03 и 55/05), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 29.03.2006 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА СОСТАВОТ НА МЕЃУРЕСОРСКОТО ТЕЛО ЗА ЧОВЕКОВИТЕ ПРАВА

1. За раководителот и членови на Меѓуресорското тело за човековите права се определуваат:

- а) за раководител
  - Загорка Тноковска, Министерство за правда.
- б) за членови
  - Снежана Мојсова, Министерство за правда,
  - Тања Кикерекова, Министерство за правда,
  - Софија Спасовска, Министерство за труд и социјална политика,
  - Гордана Кировска, Министерство за внатрешни работи,
  - Светлана Гелева, Министерство за надворешни работи,
  - Марија Милошевски, Министерство за образование и наука,
  - Драги Целевски, од Народниот правобранител,
  - Јелена Павловска, Комисија за односи со верските заедници и религиозни групи,
  - Слободан Малевски, Државен завод за статистика,
  - Зеќир Зекири, Сектор за имплементација на Рамковниот договор и
  - Ценк Сејфула, Секретаријатот за европски прашања.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 19-1378/2
29 март 2006 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски**, с.р.

515.

Врз основа на член 36, став 6 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр.59/2000, 12/2003 и 55/2005), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 29.03.2006 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА СОСТАВОТ НА МЕЃУРЕСОРСКОТО ТЕЛО ЗА КООРДИНАЦИЈА НА
АКТИВНОСТИТЕ ПРОТИВ КОРУПЦИЈАТА

1. За раководител и членови на Меѓуресорското тело за координација на активностите против корупцијата се определуваат:

- а. за раководител:
  - Виктор Цветковски, Министерство за правда.
- б. за членови:
  - Снежана Мојсова, Министерство за правда;
  - Тони Јанкоски, Министерство за внатрешни работи;

- Анета Данева-Мострова, Министерство за финансии – Биро за јавни набавки;
- Лилјана Арсова, Министерство за финансии – Финансиска полиција;
- Гордана Таскова, Министерство за финансии – Управа за јавни приходи;
- Владимир Ристовски, Министерство за локална самоуправа;
- Јулијана Илиевска, Секретаријат за европски прашања;
- Билјана Николовска-Жагар, Агенција за државни службеници;
- Тодор Витларов, Вишо јавно обвинителство Штип и
- Елизабета Васкова, Врховен суд на Република Македонија.

2. Оваа решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 19-1377/2
29 март 2006 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски**, с.р.

516.

Врз основа на член 16 од Законот за игрите на среќа и за забавните игри ("Службен весник на Република Македонија" бр. 10/97, 54/97, 13/01 и 2/02) Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 29.03.2006 година, издаде

Л И Ц Е Н Ц А ЗА ПОСТОЈАНО ПРИРЕДУВАЊЕ НА ПОСЕБНИ ИГРИ НА СРЕЌА ВО АВТОМАТ КЛУБ

1. Лиценца за постојано приредување на посебни игри на среќа во автомат клуб се издава на Акционерското друштво за приредување игри на среќа и забавни игри „Лотарија на Македонија“ - Скопје, за време од 6 (шест) години.

2. Приредувањето на посебните игри на среќа во автомат клуб ќе се врши во автомат клубот што се наоѓа во деловната просторија во ГТЦ (Приземје) во Скопје.

3. Во автомат клубот, корисникот на Лиценцата за приредување на посебните игри на среќа, ќе постави 25 автомати за игри на среќа.

4. Корисникот на Лиценцата е должен да плати надоместок за Лиценцата кој изнесува 52.000 евра, во денарска противвредност по среден курс на Народна банка на Република Македонија што се применува на денот на уплата и тоа:

- 50% од износот, 26.000 евра, во денарска противвредност по среден курс на Народна банка на Република Македонија да уплати на денот на доделувањето на Лиценцата и

- остатокот од 50% во еднакви годишни рати, најдоцна до 30 јануари во тековната година за секоја година додека трае Лиценцата, во денарска противвредност по среден курс на Народна банка на Република Македонија што се применува на денот на уплатата.

Уплатата на средствата од алинеја 1 и 2 на оваа точка се вршат во Буџетот на Република Македонија на Трезорска сметка 10000000063095, уплатна сметка број 840-62207, приходно konto 718113, програма 00 и банка на примачот: Народна банка на Република Македонија.

Потврдата за уплатениот износ од алинеја 1 на оваа точка корисникот на Лиценцата ја доставува до Министерството за финансии.

Корисникот на Лиценцата ги доставува до Министерството за финансии и потврдите за уплатените годишни рати, од алинеја 2 на оваа точка.

5. Лиценцата корисникот не може да ја пренесе.

6. Доколку од страна на корисникот на Лиценцата не биде платен надоместокот за плаќање на Лиценцата од точка 4, алинеја 1 и 2, Лиценцата се одзема.

7. Корисникот на Лиценцата со право на приредување на играта на среќа за која е издадена Лиценцата, се стекнува по уплатата на првиот дел од надоместокот за плаќање на Лиценцата утврден во точка 4, алинеја 1.

8. Оваа лиценца се објавува во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 19-1389/1
29 март 2006 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
д-р **Владо Бучковски**, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ

517.

Врз основа на член 58 од Законот за акцизите ("Службен весник на РМ" број 32/ 2001, 50/2001, 52/2001, 45/2002, 98/2002, 24/2003, 96/2004 и 38/2005), министерот за финансии донесе

П Р А В И Л Н И К ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА АКЦИЗИТЕ

Член 1

Во Правилникот за спроведување на Законот за акцизите ("Службен весник на РМ" бр. 40/2001, 72/2001, 89/2001, 50/2002, 86/2002, 19/2003, 54/2003, 6/2004 и 6/2005), во членот 12, по ставот (4) се додава нов став (5) кој гласи:

"(5) Барањето за издавање акцизна дозвола се поднесува на образецот АК-01, кој е составен дел на овој правилник."

Член 2

Во членот 22, по ставот (2) се додава нов став (3) кој гласи:

"(3) Барањето за издавање одобрение за акцизно-повластеното користење се поднесува на образецот АК-02, кој е составен дел на овој правилник."

Член 3

Овој правилник влегува во сила со денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија", а ќе се применува од 1 април 2006 година.

Бр. 10-11208/1
31 март 2006 година
Скопје

Министер,
м-р **Никола Поповски**, с.р.

АК-01

Република Македонија
Министерство за финансии
Управа за јавни приходи

Датум и број
на прием -
пополнува УЈП

Барање за издавање акцизна дозвола

ДАНОЧЕН ОБВРЗНИК

ЕДБ на обврзникот	1.1	
Скратен назив - фирма	1.2	
Адреса на вистинско седиште за контакт	1.3	улица _____ број _____ поштенски број _____ населено место _____ општина _____ телефон _____ телефакс _____

ПОДАТОЦИ ЗА АКЦИЗНИОТ СКЛАД

р.б.	адреса - улица, број, место и општина (2.1)	Пр (2.2) ПСИ (2.3)	Одговорно лице за потпишување на акцизни документи (2.4) ЕМБГ/име, татково име и презиме	потпис	о/з (2.5)
1					
2					
3					
4					
5					
6					

ВИДОВИ НА АКЦИЗНИ ДОБРА

р.б.	вид (3.1)	тарифна ознака (3.2)	количина (3.3)	ед. мерка (3.4)	Пр ПСИ (3.5) (3.6)
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					

АК-01

ОДГОВОРНИ ЛИЦА

Лице одговорно за работењето на акцизниот склад	- ЕМБГ - име и презиме - потпис	4.1	
Полномошник	- ЕМБГ - име и презиме - потпис	4.2	

ПРИЛОЗИ

☐	Нацрт на акцизен склад, скица на околина и технички опис на просториите за ☐ склади	☐	Извод од регистрацијата при надлежниот регистарски орган
☐	Решение за минимални технички услови кои треба да ги исполнува акцизниот склад (Министерство за економија)	☐	Изјава од барателот дека кон него не е отпочната постапка на стечај или ликвидација
☐	Решение за минимални хигиено-санитарни услови на акцизниот склад (Министерство за здравство)	☐	Уверение од надлежен суд дека против барателот или одговорното лице не се води кривична постапка
☐	Решение за исполнети мерки, нормативи и стандарди за заштита при работа на акцизниот склад (Министерство за труд и социјална политика)	☐	Уверение од надлежен суд дека против барателот или одговорното лице не е изречена мерка за безбедност-забрана на вршење на дејност
☐	Природа и опис на поединечни производни постапки	☐	Изјава за испорачаните количини на акцизни добра по видови во претходната календарска година
☐	Природа и опис на транспортни постапки и видови пакувања		
☐	Одобрение од надлежен орган за стандардизација и метрологија за мерните уреди кои се користат во акцизниот склад за ☐ мерни уреди		

УПАТСТВО ЗА ПОПОЛНУВАЊЕ

- Впишете го Вашиот Единствен даночен број добиен од Управата за јавни приходи.
  - Наведете го називот (фирмата) што вообичаено ја користите во секојдневното работење.
  - Наведете ја адресата на вистинското седиште за контакт (локацијата на која претежно ја вршите дејноста). На оваа адреса УЈП ќе Ви доставува пријави, решенија, известувања и др. **НАПОМЕНА: Неточноста на овој податок може да предизвика Ваше ненавременно информирање и други последици по Вашето работење.**
- Доколку имате повеќе од 6 акцизни склади, приложете дополнителен список со бараните податоци. За секој акцизен склад наведете:
- Адреса (улица, број, населено место и општина)
  - Пр - Означете со "X" ако складот се користи за производство на акцизни добра (во првиот ред)
  - ПСИ - Означете со "X" ако складот се користи за примање, складирање и испраќање на акцизни добра (во вториот ред)
  - Единствен матичен број на граѓанин, име, татково име и презиме и потпис на лицето одговорно за потпишување на акцизните документи за тој склад
  - o/z - Означете со "o" ако складот е отворен, односно со "z" ако складот е затворен ивршите негово одјавување
- Доколку барате дозвола за повеќе од 10 видови акцизни добра, приложете дополнителен список со бараните податоци. За сите видови акцизни добра за кои се бара акцизна дозвола наведете:
- вид на акцизното добро
  - тарифна ознака од номенклатурата на царинската тарифа
  - планирана количина за производство или складирање
  - единица мерка во која е изразена количината - литри (л), килограми (кг), парчиња (парч)
  - Пр - означете со "X" ако барате дозвола за производство на акцизното добро
  - ПСИ - означете со "X" ако барате дозвола за прием, складирање и испраќање на акцизното добро
- За одговорните лица наведете:
- Единствен матичен број на граѓанин, име, татково име и презиме и потпис на лицето одговорно за работењето на акцизните склади
  - Единствен матичен број на граѓанин, име, татково име и презиме и потпис на полномошникот на лицето одговорно за работењето на акцизните склади.
- Задолжително приложете ги сите документи наведени во рубриката "Прилози" и означете со "X" пред називот на секој документ што го приложувате. Треба да приложите соодветен број нацрти, скици на околината и технички описи на просториите за сите склади, како и соодветен број одобренија од надлежниот орган за стандардизација и метрологија за сите мерни уреди кои ги користите во складот. Наведете го датумот на поднесување и задолжително потпишете го барањето.
- Подетални информации во врска со постапката на регистрација и начинот на пополнување на пријавата можете да добиете во регионалните дирекции на УЈП, во "Водичот за регистрација" и на WEB страницата на Управата за јавни приходи www.ujp.gov.mk.

Потврдувам дека податоците наведени во ова Барање се точни и целосни.

Датум на поднесување	д д м м г г г г
Потпис	

Датум на обработка	д д м м г г г г	Пополнува УЈП
Потпис на обработувачот		
Забелешка		

АК-02

Република Македонија
Министерство за финансии
Управа за јавни приходи

Датум и број
на прием -
пополнува УЈП

Барање за издавање одобрение за акцизно повластено користење

ДАНОЧЕН ОБВРЗНИК

ЕДБ на обврзникот	1.1				
Скратен назив - фирма	1.2				
Адреса на вистинско седиште за контакт	1.3	улица	број		
		поштенски број	населено место	општина	
		телефон	телефакс		

ПОДАТОЦИ ЗА ДЕЛОВНИТЕ ПРОСТОРИИ во кои се сместуваат акцизно повластени добра

р.б.	адреса - улица, број, место и општина (2.1)	Пр (2.2)	Скл (2.3)	о/з (2.4)
1				
1				
1				
1				
1				
1				
1				
1				
1				
1				
1				
1				
1				
1				

ВИДОВИ НА АКЦИЗНИ ДОБРА

р.б.	вид (3.1)	тарифна ознака (3.2)	количина (3.3)	ед. мерка (3.4)	Пр (3.5)	ПСИ (3.6)
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						

AK-02

ОДГОВОРНИ ЛИЦА

Лице одговорно за користење на акцизно-повластените добра	- ЕМБГ - име и презиме - потпис	4.1		
Полномошник	- ЕМБГ - име и презиме - потпис	4.2		

ПРИЛОЗИ

☐	Извод од регистрацијата при надлежниот регистарски орган	☐	Природа и опис на поединечни производни постапки
☐	Изјава од барателот дека кон него не е отпочната постапка на стечј или ликвидација	☐	Опис на просториите во кои ќе бидат сместени акцизно-повластените добра
☐	Одобрение од надлежен орган за стандардизација и метрологија за мерните уреди кои се користат	☐	Податоци за мерните уреди за утврдување на количините на акцизни добра (произведени, складирани, употребени)

УПАТСТВО ЗА ПОПОЛНУВАЊЕ

- Впишете го Вашиот Единствен даночен број добиен од Управата за јавни приходи.
  - Наведете го називот (фирмата) што вообичаено ја користите во секојдневното работење.
  - Наведете ја адресата на вистинското седиште за контакт (локацијата на која претежно ја вршите дејноста). На оваа адреса УЈП ќе Ви доставува пријави, решенија, известувања и др. **НАПОМЕНА: Неточноста на овој податок може да предизвика Ваше ненавремено информирање и други последици по Вашето работење.**
- Доколку имате повеќе од 10 деловни простории на различни локации во кои ќе сместувате акцизно-повластени добра, приложете дополнителен список со бараните податоци. За секоја деловна просторија во која ќе сместувате акцизно-повластени добра наведете:
- Адреса (улица, број, населено место и општина)
  - Пр - Означете со "X" ако просториите се производствени
  - Скл - Означете со "X" ако просториите се складишни
  - о/з - означете со "о" ако просториите се користат, односно со "з" ако просториите повеќе не се користат за складирање на акцизно повластени добра и ги одјавувате
- Доколку барате одобрение за акцизно-повластено користење за повеќе од 10 видови акцизни добра, приложете дополнителен список со бараните податоци. За сите видови акцизни добра за кои се бара одобрение за акцизно-повластено користење наведете:
- вид на акцизното добро
  - тарифна ознака од номенклатурата на царинската тарифа
  - планирана количина за производство или складирање
  - единица мерка во која е изразена количината - литри (л), килограми (кг), парчиња (парч)
  - Пр - означете со "X" ако барате одобрение за производство на акцизното добро
  - ПСИ - означете со "X" ако барате одобрение за складирање на акцизното добро
- За одговорните лица наведете:
- Единствен матичен број на граѓанин, име, татково име и презиме и потпис на лицето одговорно за користењето на акцизно-повластените добра
  - Единствен матичен број на граѓанин, име, татково име и презиме и потпис на полномошникот на лицето одговорно за користењето на акцизно-повластените добра.
- Задолжително приложете ги сите документи наведени во рубриката "Прилози" и означете со "X" пред називот на секој документ што го приложувате. Наведете го датумот на поднесување и задолжително потпишете го барањето.
- Подетални информации во врска со постапката на регистрација и начинот на пополнување на пријавата можете да добиете во регионалните дирекции на УЈП, во "Водичот за регистрација" и на WEB страницата на Управата за јавни приходи www.ujp.gov.mk

Потврдувам дека податоците наведени во ова Барање се точни и целосни.

Датум на поднесување	д д м у г г г
Потпис	

Датум на обработка	д д м у г г г	Пополнува УЈП
Потпис на обработувачот		
Забелешка		

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА 518.

Врз основа на член 36, а во врска со член 45 од Законот за научно-истражувачката дејност („Службен весник на РМ“ бр. 13/96 и 29/02), министерот за образование и наука донесе

П РА В И Л Н И К ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА УТВРДУВАЊЕ НА УСЛОВИТЕ И КРИТЕРИУМИТЕ ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ СРЕДСТВА ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ И ПОМАГАЊЕ НА НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКАТА ДЕЈНОСТ

Член 1

Во Правилникот за утврдување на условите и критериумите за доделување средства за поттикнување и помагање на научно-истражувачката дејност („Службен весник на РМ“ бр. 3/05), во член 1, во ставот 2 по зборот “наука” се додаваат зборовите: “(здруженија на граѓани, сојузи и други облици на нивно поврзување)”.

Член 2

Во член 19 по зборовите: “научни списанија” зазирката и зборовите: “годишни зборници на факултетите” се бришат.

Член 3

Во член 20, во ставот 2, алинеја 1 по зборот “науки” се додаваат зборовите: “или магистер”.

Алинејата 2 се брише.

Член 4

Во член 21, во ставот 2 по зборот “наука” се додаваат зборовите: “(здруженија на граѓани, сојузи и други облици на нивно поврзување)”.

По ставот 2 се додаваат два нови става 3 и 4 кои гласат:

“При одлучувањето за доделување на средства од став 1 на овој член се земаат во предвид бројот на научните трудови на авторите објавени во меѓународни научни списанија на темата обработена во книгата, во кои не влегуваат зборниците од научните собири.

Научните трудови чии автори се магистри, во постапката за одобрување на средства, можат да бидат опфатени најмногу до 30% од вкупно одобрените средства”.

Член 5

Членовите 26, 27 и 28 алинеја 3 се бришат.

Член 6

Во член 29, по став 1 се додава нов став 2 кој гласи: “Одобрените средства за научните трудови се преведуваат на издавачот по склучувањето на договорот.”

Член 7

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 13-524/2
30 март 2006 година
Скопје

Министер
за образование и наука,
д-р **Азиз Положани**, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА КУЛТУРА 519.

Врз основа на член 85 став 7 од Законот за заштита на културното наследство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/04), министерот за култура донесе

П РА В И Л Н И К ЗА КОНЗЕРВАТОРСКИТЕ ПРОЕКТИ

I - ОПШТА ОДРЕДБА

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат видовите и содржината на конзерваторските проекти, вклучувајќи ги дозволените отстапувања, условите за вршење конзерваторско проектирање и за стручна контрола на конзерваторските проекти, посебните стандарди и норма-

тиви за конзерваторско проектирање и се уредуваат специфичните прашања во врска со методологијата на конзерваторското проектирање.

II - ВИДОВИ И СОДРЖИНА НА КОНЗЕРВАТОРСКИТЕ ПРОЕКТИ

Член 2

Конзерваторските проекти според видот на заштитните интервенции можат да бидат:

1. Проект за превентивна заштита (превентива);
2. Проект за конзервација;
3. Проект за санација;
4. Проект за адаптација;
5. Проект за реставрација;
6. Проект за реконструкција;
7. Проект за друга мерка на непосредна заштита.

Конзерваторските проекти според намената можат да бидат:

1. Проект за архитектура (архитектонски проект);
2. Проект за статика (градежен проект);
3. Проект за сидно сликарство;
4. Проект за иконопис;
5. Проект за мозаик;
6. Проект за маслена и друга сликарска техника;
7. Проект за камена пластика;
8. Проект за дрвена пластика;
9. Проект за предмети од метал;
10. Проект за предмети од керамика;
11. Проект за предмети од стакло;
12. Проект за предмети од коска;
13. Проект за предмети од кожа;
14. Проект за предмети од текстил;
15. Проект за предмети од пергамент;
16. Проект за предмети од хартија;
17. Проект за носач на звук и/или слика;
18. Проект за друга намена.

Конзерваторските проекти според нивото на изработка можат да бидат:

1. Идеен проект;
2. Главен проект (основен проект);
3. Изведбен проект;
4. Проект за изведена состојба;
5. Проект за употреба и одржување.

Проектите од став 1 на овој член, во зависност од потребата, особено заради примена на комбинирани методи на заштита, можат да се изработуваат и како комбинирани проекти.

Проектите од став 2 на овој член, во зависност од видот на добрата и нивните содржини, можат да се однесуваат на заштитеното добро во целина или на негов составен дел и да се изработуваат како комбинирани проекти.

Проектите од став 3 на овој член се однесуваат на недвижните добра, а точките 1, 2 и 5 од истиот став се однесуваат на движните добра.

Член 3

Проект за превентивна заштита (превентива) во смисла на член 2 став 1 точка 1 од овој правилник се изработува за културното наследство во опасност и за добрата под привремена заштита, како и за резервирани археолошки зони, во случаите кога е потребно да се преземат привремени мерки на заштита или спасување, до создавањето на неопходните услови за преземање на други соодветни мерки на непосредна заштита.

Проект за конзервација во смисла на член 2 став 1 точка 2 од овој правилник се изработува за недвижно и движно културно наследство или негов составен дел во случаи кога е потребно, односно пропишано или се предвидува зачувување на односното добро во изворна состојба, односно состојба во која е затекнато, без додавање на елементите што се уништени или што недостасуваат.

Проект за санација во смисла на член 2 став 1 точка 3 од овој правилник се изработува за недвижно културно наследство или негов составен дел во случаите кога постојат оштетувања на конструктивните елементи на односното добро, односно кога е потребно отстранување на таквите оштетувања заради враќање на доброто во стабилна состојба, без нарушување на неговите вредности.

Проект за адаптација во смисла на член 2 став 1 точка 4 на овој правилник се изработува за недвижно културно наследство или негов составен дел, во случаите кога е потребно, односно пропишано или се предвидува менување на внатрешноста на градбата заради враќање, промена или активирање на одредена функција на доброто во целина или на негов дел, без менување на конструктивните елементи на градбата ниту да се нарушат уметничките и другите слични вредности или содржини на доброто.

Проект за реставрација во смисла на член 2 став 1 точка 5 од овој правилник се изработува за недвижно и движно културно наследство или негов составен дел, во случаите кога е потребно, односно пропишано или се предвидува автентично обновување на односното делумно уништено добро со додавање на деловите што недостасуваат во форма и изглед што ги имале, вклучувајќи анастилоза, рекомпозиција, досидување, доградба, надградба или друго дејствие на реставраторска интервенција или со отстранување на несоодветните делови или додатоци.

Проект за реконструкција во смисла на член 2 став 1 точка 6 од овој правилник се изработува за недвижно или движно добро, во случаите кога е потребно, односно пропишано или се предвидува обновување на односното добро кое во поголем дел е уништено, како и во случај на целосно обновување на уништеното добро, целосна или делумна дислокација, доградба, надградба и слични дејствија на реконструкција.

Проект за друга мерка на непосредна заштита во смисла на член 2 став 1 точка 7 од овој правилник се изработува за недвижно и движно културно наследство или негов составен дел, во случаите кога одредена заштитна интервенција се презема како самостојна мерка на непосредна заштита, особено во случаите на: анастилоза, рекомпозиција, монтирање, раслојување на сликани содржини, раздвојување, односно вадење или симнување на фрески, мозаик, скулптура или други ликовни содржини, односно украси, подигање на заштитни градби или конструкции и слично.

Член 4

Идеен проект во смисла на член 2 став 3 точка 1 од овој правилник се изработува особено:

1. За недвижно културно наследство, во случаите кога треба да се врши:

- дислокација;
- целосна или делумна реконструкција;
- адаптација од поголем обем;
- реставрација од поголем обем што вклучува рекомпозиција, анастилоза, додавање на елементи што недостасуваат или отстранување на придружни и други несоодветни градби, додатоци и делови;
- раслојување на живопис, вадење на поден мозаик, симнување на фрески, односно раздвојување на украсни елементи или други недвижности по намена и слични дејствија;
- партерно и друг вид уредување што подразбира промена на конфигурацијата на теренот или друг вид поголема промена на изгледот на заштитеното подрачје;
- подигање на трајни или привремени заштитни градби и други конструкции;
- изведување работи на непосредна заштита на дел или делови на заштитено добро, што претставуваат посебна градежна, ликовна или функционална целина, ако тие работи се вршат како фазна работа;

- во други случаи кога тоа е утврдено со заштитно-конзерваторските, односно локациските услови.

2. За движно културно наследство, во случаите кога:

- недвижност по намена треба трајно да се подведе под режим на движното културно наследство, односно кога треба да постане движно добро во правна смисла;
- треба да се врши реставрација или реконструкција.

Идејниот проект содржи графички прикази и други документи со кои се утврдуваат основните обликовни, функционални и технички решенија за предвидената заштитна интервенција.

Идејниот проект може да содржи повеќе варијанти на можни решенија.

Член 5

Главен (основен) проект во смисла на член 2 став 3 точка 2 од овој правилник се изработува за сите видови недвижно и движно културно наследство, без оглед на неговата категорија и видот на самата заштитна интервенција.

Со проектот од став 1 на овој член се разработуваат видот и обемот на заштитните интервенции, како и начинот и динамиката на реализацијата на истите.

Проектот од став 1 на овој член се состои од соодветните проекти од член 2 став 2 на овој правилник.

Проектот од став 1 на овој член содржи:

1. Проект на постојната состојба;
2. Проект за заштитна интервенција.

Проектот на постојната состојба од став 4 точка 1 на овој член содржи:

1. Техничка процена;
2. Техничка документација;
3. Фотодокументација;
4. Друга документација.

Проектот за заштитна интервенција од став 4 точка 2 на овој член содржи:

1. Техничка документација;
2. Динамика на реализација (динамички план).

Техничката процена од став 5 точка 1 на овој член содржи особено:

1. Анализа на состојбата, односно оштетувањата;
2. Анализа на применетата техника и технологија;
3. Физичко-хемиски анализи на употребните материјали;
4. Технички опис на предвидените интервенции и материјалите што ќе бидат користени.

Техничката документација од став 5 точка 2 на овој член се изработува во соодветен размер, со означеност на местата, видот и обемот на оштетувањата, како и местата од каде се земени примероци за анализи или се вршени проби, а содржи ситуација, основи, пресеци, детали и друг вид цртежи, односно графички прикази, во обем што е сообразен со видот на доброто и видот и обемот на заштитната интервенција, односно видот на главниот (основниот) проект во смисла на член 2 став 1 и 2 од овој правилник.

Фотодокументацијата од став 5 точка 3 на овој член се изработува во соодветна техника и во обем што овозможуваат да се добие прецизен визуелен податок за постојната состојба, односно за местото, видот и обемот на оштетувањата и местата каде се направени пробите.

Техничката документација од став 6 точка 1 на овој член содржи особено:

1. За недвижно културно наследство:

- ситуација во размер 1:100, а за добра со поголеми димензии во размер до 1:1000, со приказ на поставеноста на доброто во локацијата и неговата петта фасада (покрив), како и со виртување на соседните објекти, пристапите, страните на светот, уредувањето на просторот и слично;
- основи во размер 1:100, со потребен број коти, вклучувајќи и основи на подови и/или тавани, кога е тоа потребно;

- пресеци (попечни и надолжни) во размер 1:100, со висински коти и нивно означување во основите;
- фасади во размер 1:100;
- детали во размер од 1:1 до 1:20, во зависност од потребата;
- ентериер, со посебен приказ на сликани, резбани, скулптурални и други содржини, во размер од 1:1 до 1:25, во зависност од потребата;
- шема на столарија, во размер 1:50, доколку се работи за повеќе типови врати и прозорци.

2. За движно културно наследство:

- цртежи, шеми, калкови и други прикази на сликани површини, релјефи, скулптури и камени, дрвени, метални, керамички, стаклени, текстилни и други елементи, односно делови или предмети, натписи, украси и слични содржини, во размер од 1:1 до 1:50;
- идентификациони пресеци на структурата на добрата, со означување на нивните составни делови, односно слоеви.

Динамиката на реализација (динамичкиот план) од став 6 точка 2 на овој член содржи шематски или друг вид приказ на фазите на работа, односно позициите на работа и роковите за нивна реализација, изразени во број на потребни работни денови.

Ако главниот (основниот) проект се однесува на движно културно наследство, недвижност по намена или фрески, мозаик и друга сидна, подна и слична декорација на недвижно културно наследство, како и на превентивна заштита (превентива) или одредена фаза, при неговата изработка може да се отстапи од содржината предвидена во став 7, 8, 9, 10 и 11 на овој член.

По исклучок од став 10 точка 1 на овој член:

1. Ако не се изработува изведбен проект од член 6 на овој правилник, техничката документација за недвижно културно наследство од особено значење што се однесува на основите, пресеците и фасадите се изработува во размер 1:50;

2. Ако се работи за објект со мали димензии, техничката документација за недвижно културно наследство од особено значење што се однесува на основите, пресеците и фасадите се изработуваат во размер 1:25.

Член 6

Изведбен проект во смисла на член 2 став 3 точка 3 од овој правилник се изработува за недвижно културно наследство, во случаите кога се работи за одредена сложена градба или сложена заштитна интервенција што се состои или вклучува, особено: дислокација, раслојување или друг вид раздвојување, делумна или целосна реконструкција и во други случаи по потреба.

Со изведбениот проект се разработува понуденото техничко решение од главниот (основниот) проект, во согласност со тој проект.

Изведбениот проект содржи:

1. За градежни интервенции:
  - палирски план;
  - други детали за градежни и занаетчиски работи.
2. За ликовни и друг вид интервенции:
  - детален план за секоја одделна фаза;
  - детален опис на постапката за работа;
  - цртежи со прецизни мерки на сите слоеви односно делови, во размер од 1:1 до 1:50.

Палирскиот план од став 3 точка 1 алинеја 1 на овој член е детална техничка документација за изведување на работите, изработена во размер 1:50 и во согласност со техничките прописи.

Член 7

Проект за изведена состојба во смисла на член 2 став 3 точка 4 од овој правилник се изработува за недвижно културно наследство, во случаите кога при изведувањето на работите на непосредна заштита е отстапено од главниот (основниот) проект, односно изведбениот проект, во согласност со анекс-проект.

Проектот од став 1 на овој член се изработува во текот на изведувањето на работите и содржи текстуални и/или графички прикази на фактичката состојба на реализираната заштитна интервенција.

Проектот од став 1 на овој член служи како основа за изработка на проектот за употреба и одржување од член 8 на овој правилник.

Член 8

Проект за употреба и одржување во смисла на член 2 став 3 точка 5 од овој правилник се изработува за недвижно и движно културно наследство, во случаите кога се преземаат сложени или други заштитни интервенции коишто подразбираат посебен режим на чување, одржување, проектирање и користење на доброто по извршената мерка на непосредна заштита.

Со проектот од став 1 на овој член се утврдуваат оптималните, односно посебните техничко-технолошки, функционални и други услови за одржување и употреба на односното добро.

Проектот од став 1 на овој член содржи особено:

1. Вид, начин и рокови за периодична проверка на конструктивните елементи, инсталациите, уредите, украсните елементи и другите карактеристични делови на односното добро;
2. Рокови за задолжителна замена на одделни елементи, делови, инсталации, уреди и друго;
3. Периодично следење со анализа на климатските, односно микроклиматските влијанија врз состојбата на односното добро;
4. Условите за сместување, ракување, пакување, транспорт, преместување, презентирање и слични дејствија;
5. Посебните начини на обезбедување достапност до и во заштитеното добро.

Член 9

Секој конзерваторски проект, без оглед на неговиот вид во смисла на член 2 од овој правилник, содржи општ и посебен дел.

Општиот дел на конзерваторскиот проект содржи:

1. Насловна страница;
2. Содржина на проектот;
3. Докази за конзерваторско проектирање;
4. Резултати од истражувачките работи;
5. Проектна програма;
6. Образложение на проектот;
7. Премер и проектна пресметка (предмер-пресметка).

Посебниот дел на конзерваторскиот проект се состои од содржините утврдени со член 4, 5, 6, 7 и 8 од овој правилник.

Член 10

Насловната страница на конзерваторскиот проект, како составен дел на општиот дел на проектот во смисла на член 9 став 2 точка 1 од овој правилник, содржи особено:

1. Име на физичкото лице, односно назив и седиште на правното лице кое е носител на проектот или каде е заверен проектот;
2. Архивски број и датум на проектот, односно заверката;
3. Назив на проектот:
  - според неговиот вид во смисла на член 2 од овој правилник; и
  - со целосен назив и точна локација на доброто за кое се однесува проектот.
4. Место и година на изработка на проектот.

Во содржината на конзерваторскиот проект, како составен дел на општиот дел на проектот во смисла на член 9 став 2 точка 2 на овој правилник, се наведуваат:

1. Целосните називи на другите содржини на општиот дел на проектот, според нивниот редослед во смисла на член 9 став 2 точките 3, 4, 5, 6 и 7 од овој правилник;

2. Содржините од посебниот дел на проектот во смисла на член 9 став 3 од овој правилник.

Докази за конзерваторско проектирање, како составен дел на општиот дел на проектот во смисла на член 9 став 2 точка 3 од овој правилник, се сметаат:

1. Актот за регистрација на правното лице, односно физичко лице од став 1 точка 1 на овој член, со шифра и опис на неговата дејност што вклучува изработка на конзерваторски проекти;

2. Акти за определување на учесниците во изработката на конзерваторскиот проект и нивната позиција, односно својство;

3. Акти за овластување за конзерваторското проектирање за односниот вид културно наследство.

4. Акти за исполнување на другите услови за конзерваторско проектирање во смисла на член 23 на овој правилник.

Резултатите од истражувачките работи, како составен дел на општиот дел на проектот во смисла на член 9 став 2 точка 4 од овој правилник, можат да бидат содржани во еден или повеќе извештаи за истражувачките работи, во согласност со член 17 од овој правилник.

Проектната програма, како составен дел на општиот дел на проектот во смисла на член 9 став 2 точка 5 од овој правилник, ги содржи видот и обемот на заштитните интервенции, односно архитектонските, ликовно-техничките, техничко-технолошките и/или другите соодветни услови и барања за изработка на конзерваторскиот проект.

Образложението на проектот, како составен дел на општиот дел на проектот во смисла на член 9 став 2 точка 6 од овој правилник, содржи податоци за:

1. Идентификацијата на одноското добро и неговиот заштитен статус;

2. Последната и другите претходни заштитни интервенции на одноското добро;

3. Целта и основните карактеристики на актуелната заштитна интервенција, како и очекуваните резултати од нејзиното извршување;

4. Преглед на одделните проекти по фази, што се составен дел на главниот (основниот) проект;

5. Други релевантни податоци.

Предмерот и проектанската пресметка (предмер-пресметката), како составки на општиот дел на проектот во смисла на член 9 став 2 точка 7 од овој правилник, содржат детални податоци, и тоа:

1. Предмерот: позиции на работа, систематизирани по фази на работа и редослед на изведување, со детален опис на работите, нивниот вид и потребните количини;

2. Предмер-пресметката: податоците од став 7 точка 1 на овој член, единечните цени, цените по одделни позиции и вкупната цена на чинење, вклучувајќи ги даноките и другите јавни давачки.

Член 11

Конзерваторските проекти се изработуваат на хартија или на друг соодветен материјал за цртање, односно пишување и со електронски запис.

Конзерваторските проекти се опремуваат така што нивните листови можат лесно да се користат и подобро да се зачуваат.

Опременувањето во смисла на став 2 од овој член се состои од стандарден формат на листовите од проектот А₀, А₁, А₂, А₃ и А₄, нивно прописно превитување во формат А4, ставање рамка, штембил и натпис на секој лист со цртеж и соодветно укоричување, односно подврзување на неговите содржини.

Рамката се става на оддалеченост од по 5 мм од горниот, долниот и десниот раб на листот, како и 25 мм од левиот раб на листот.

Штембилот се става на долниот десен агол на листот со цртеж, на оддалеченост од 5 мм од рамката, со димензии 5 x 7 см, графички поделен на делови, односно полиња, во кои се наведуваат следните содржини:

1. Носител на проектот;
2. Назив на конзерваторскиот проект;
3. Содржина на листот;
4. Размер;
5. Датум на изработка на цртежот;
6. Име и потпис на раководителот на проектот;
7. Име и потпис на изготвувачот на цртежот;
8. Број на листот;
9. Име на изготвувачот на цртежот изготвен претходно;
10. Забелешка.

III – ПОСЕБНИ СТАНДАРДИ И НОРМАТИВИ ЗА КОНЗЕРВАТОРСКО ПРОЕКТИРАЊЕ

Член 12

При конзерваторско проектирање на недвижно културно наследство или друго заштитено недвижно добро или негов составен дел, посебно внимание се поветува на правилниот избор и утврдувањето на видот, обемот и методите на заштитените интервенции.

Видот и обемот на заштитните интервенции што се предмет на конзерваторското проектирање се определуваат:

1. По претходно внимателно истражување, проучување и документирање на одноското добро и неговата непосредна околина;

2. Со оглед на позитивните и негативните, како и дневните и годишните варијации на сите амбиентални фактори;

3. Со почитување на традиционалните форми, материјали, техники и оригинални конструктивни системи.

Ако се утврди дека традиционалните техники не одговараат или се неприменливи, со конзерваторскиот проект може да се предвиди примена на одредена современа техника на заштитна интервенција, доколку нејзиното делување е научно докажано и проверено во практиката.

Ако оригиналниот конструктивен систем не може да ги задоволи потребите за статичка стабилност, со конзерваторскиот проект можат да се предвидат дополнителни и/или нови елементи од конструктивен карактер, водејќи сметка истите да не претпоставуваат зафати од поголем обем, особено во поглед на рушење на сидови, пробивање на подови и слично.

Заштитните интервенции што претпоставуваат реставраторски и/или реконструктивни зафати со цел да се зачуваат или откријат естетските и историските вредности на одноското добро, можат да бидат проектирани само доколку се засновани врз аргументирани сознанија, со почитување на материјалите и автентичните изрази, односно документи. Доколку се засновани врз претпоставки, таквите интервенции во конзерваторскиот проект се сведуваат на минимум, изразувајќи го најдоброто искуство во своето време и подразбирајќи подготовка на препознатлива и аргументирана проектна документација.

Ако предмет на конзерваторското проектирање е споменик или друго поединечно заштитено недвижно добро или негов дел, што поседува вредности од повеќе историски периоди или културни слоеви, заштитните интервенции што се предвидуваат со конзерваторскиот проект мора да ги почитуваат сите вреднувани придонеси, освен во исклучителни случаи кога се предвидува реставрација заради стилско единство или адаптација заради одредени потреби од функционален карактер.

Во случај на адаптација на споменик или негов дел во функција на ревитализација, односно активирање на изворната функција или давање нова функција, заштитните интервенции што се предвидуваат со конзерваторскиот проект се ограничуваат на најмала можна мера, почитувајќи ги типолошките и конструктивните специфичности на самата градба.

Заштитните интервенции што претпоставуваат целосно или делумно преместување на одредено заштитено недвижно добро, со конзерваторски проект се предвидуваат само доколку тоа е единствениот начин за негов опстанок, односно спасување или ако е во прашање стратешка определба од национален и/или меѓународен интерес или ако се работи за голема деградираност на доброто како последица од изведување на градежни или други инвестициони работи или природни и други катастрофи.

Непосредната околина на заштитени добра со конзерваторски проект се третира така што нема да се дозволи нарушување на просторно-амбиенталните односи, бои, пропорции, димензии и други карактеристики на окружувањето на самото добро.

Член 13

Заштитните интервенции што претпоставуваат одвојување на сликарски, скулпторски и друг вид украсни содржини, со конзерваторски проект можат да бидат предвидени само ако тоа е единствената мерка со која може да се обезбеди нивна заштита или спасување.

Ако симнувањето на сидни слики е неопходно, предност при конзерваторското проектирање имаат методите со кои се овозможува зачувување на изворниот изглед на сликаната површина.

Ако со конзерваторскиот проект се предвидува мерката чистење на боите на полихромни површини, особено на слики и скулптури, не смее да се дозволи продирање до самиот пигмент, односно секогаш треба да се почитува патината и евентуалните стари слоеви лак. Промена и симнување на патината може да се предвиди единствено во случај ако од направените анализи се покажува дека таа неповратно е изменета со промената на површинскиот материјал.

Заради избегнување на опасноста од деградирање на оригиналните пигменти, односно сликани слоеви, за материјалите што се предвидуваат со конзерваторскиот проект за одреден вид интервенции на полихромни површини (сликани, резбани, скулпторски), секогаш се изготвуваат и приложуваат соодветни атести.

Консолидирање на штукатури, фрески, графити и други слични ликовни изрази, со конзерваторски проект може да се предвиди:

1. По обезбедувањето целосна делотворност на кровните површини и одводните системи, таму каде што водата е причинител за распаѓање или лупење;

2. По извршувањето на посебни проверки, односно анализи во случаите кога постојат други причинители за оштетувањата освен водата.

Заради заштита на патината и колоритот на оригиналните камени и бронзени скулптури, при конзерваторското проектирање се избегнува да се предвидува изработка на копии со примена на метод на правење отпечатоци во размер 1:1, освен во случаите кога оригиналот претходно конзерваторски е подготвен за правење негатив.

Со конзерваторски проект не смее да се предвидува враќање на реставрирано дело на место коешто претходно не е соодветно санирано.

Употребата на фиксативи и други реагенси кај дрвените скулптури и друга дрвена пластика, со конзерваторски проект може да биде предвидена само ако истата е подредена на зачувувањето на изворниот изглед на дрвото.

Член 14

При конзерваторското проектирање што се однесува на архивската граѓа:

1. Реставраторскиот зафат мора да тежнее кон зачувување на изворноста на документот, било во поглед на обликот, структурата и подлогата било во поглед на секој друг оригинален елемент;

2. Реставраторскиот зафат мора да биде реверзибилен;

3. Реинтеграцијата на деловите што недостасувале мора да биде видлива со око;

4. Не смее да се дозволи реинтегрирање на избришаните графички посредници;

5. Сите додатоци што со тек на времето насилно ја измениле оригиналноста на документот, треба да бидат отстранети;

6. Ако се работи за пишувани наоди или фрагменти или за сведоштва што се поврзани со историјата на документот симнатите елементи се конзервираат;

7. Употребата на направи за механичка реставрација на хартиени документи е дозволена само по внимателна процена на конзерваторската состојба на подлогата и графичките интервенции;

8. Производите и материјалите што се предвидува да бидат употребени (лепила, фиксативи, раствори, течности, хартија, кожа и др.) треба да одговараат на барањата за трајност, стабилност, реверзибилност и да бидат проверени во практиката.

При конзерваторското проектирање што се однесува на старите книги и на другите видови библиотечни добра:

1. Ако делото е посебно значајно поради својата структура, старост или уметничка вредност, предност имаат малите заштитни интервенции, односно интервенциите врз нерашиена книга;

2. Ако рашивањето е неопходно, треба да се предвиди негово внимателно изведување, вклучувајќи ја и претходната проверка на изворната нумерација;

3. Изворниот повез може да биде предвиден за целосна или делумна замена, во зависност од неговата состојба и функционалност;

4. Предност имаат мерките на претпазливост што се преземаат во фазата на перење, заради зачувување на сите фрагменти од материјалите, како и мерките за испитување на растворливоста на мастилото и бојата;

5. Намерно отстранетите цртежи, минијатури и слично, направени во минатото, како дел од историјата на самата книга, не се реставрираат.

IV- МЕТОДОЛОГИЈА И УСЛОВИ ЗА ВРШЕЊЕ КОНЗЕРВАТОРСКО ПРОЕКТИРАЊЕ И ЗА СТРУЧНА КОНТРОЛА НА КОНЗЕРВАТОРСКИТЕ ПРОЕКТИ

Член 15

Конзерваторското проектирање се врши според оперативна програма за конзерваторско проектирање.

Со програмата од став 1 на овој член се определуваат особено: видот, обемот и извршителите на работите, динамиката на реализација, износот на финансиските средства и други прашања во врска со конзерваторското проектирање, во согласност со овој правилник.

Член 16

Конзерваторското проектирање како заокружен процес ги опфаќа следните фази на работа:

1. Реализација на истражувачките работи;
2. Изработка и утврдување на проектната програма;
3. Изработка на конзерваторскиот проект;
4. Стручна контрола на конзерваторскиот проект.

Член 17

Истражувачките работи за потребите на конзерваторското проектирање во смисла на член 16 точка 1 од овој правилник, во зависност од видот на добрата и/или видот и обемот на заштитните интервенции, можат да се состојат во реализацијата на едно или повеќе видови истражувања.

Видови истражувања во смисла на став 1 од овој член се сметаат особено:

1. Архивско-библиографски истражувања;
2. Археолошки истражувања;
3. Конзерваторски истражувања;
4. Гео-механички истражувања;
5. Други теренски, лабораториски или кабинетски истражувања.

Видот на истражувањата во смисла на став 1 и 2 од овој член, како и начинот на нивното вршење, односно организирање се утврдени со програмата од член 15 од овој правилник.

Ако истражувачките работи се состојат или вклучуваат вршење на археолошки и/или конзерваторски истражувања:

1. Составен дел на програмата од став 3 на овој член е основниот план за археолошките истражувања, односно програмата за конзерваторски истражувања, без оглед како е организирано вршењето на тие истражувања;

2. Тие истражувања можат да ги вршат:

- проектантскиот тим од член 22 на овој правилник, во својство на истражувачки тим за односниот вид истражување, без промена во поглед на персоналниот состав и статусот во тимот;

- член/членови на проектантскиот тим, во својство на раководител/и на односниот вид истражување, со или без ангажирање на други учесници во истражувањето;

- еден или повеќе други посебни истражувачки тимови, во кои не се вклучени раководителот и членовите на проектантскиот тим.

Ако истражувачките работи се состојат или вклучуваат вршење на гео-механички и/или други специфични теренски или лабораториски истражувања, по правило, тие се доверуваат на други извршители.

Ако истражувачките работи се состојат или вклучуваат користење на резултати од претходно извршени археолошки, конзерваторски и/или друг вид истражувања, таквите истражувања се наведуваат во програмата од став 3 на овој член.

Ако програмата од став 3 на овој член подразбира, односно вклучува повеќе видови истражувања или користење на резултати од претходно извршени истражувања, за резултатите од таквите истражувања се изработува збирен извештај.

Составен дел на збирниот извештај од став 7 на овој член се одделните извештаи за односните видови истражувања.

Член 18

Проектната програма се изработува врз основа на резултатите од истражувачките работи од член 17 на овој правилник.

Програмата од став 1 на овој член се изработува во согласност со оперативната програма од член 15 на овој правилник.

Ако носител на конзерваторскиот проект е надлежната установа за заштита, проектната програма се потпишува од страна на директорот на установата.

Ако носител на конзерваторскиот проект не е надлежната установа за заштита, проектната програма се потпишува од страна на сопственикот, односно имателот на заштитеното добро.

Одредбите од став 3 и 4 на овој член се применуваат и во случај кога носител на конзерваторскиот проект е друга установа за заштита.

Член 19

Изработката на конзерваторскиот проект во смисла на член 16 точка 3 од овој правилник се состои од подготвување и опремување на соодветниот број и вид комплетни проекти, во согласност со овој правилник.

Бројот и видот на проектите во смисла на став 1 на овој член се определува согласно програмите од член 15 и 18 на овој правилник.

Член 20

Стручната контрола на конзерваторскиот проект во смисла на член 16 точка 4 од овој правилник се врши непосредно по изработката на проектот.

Со контролата од став 1 на овој член:

1. Се проверува комплетираноста и опременоста на конзерваторскиот проект;

2. Се оценува:

- основаноста на интерпретацијата на резултатите од истражувачките работи и предлозите во врска со тоа, како и нивната вграденост, односно примена во проектната програма;

- издржаноста на проектната програма наспроти целите и основните начела на заштитата на културното наследство, како и стандардите и нормативите за конзерваторско проектирање;

- усогласеноста на проектните решенија со проектната програма;

- квалитетот на проектните решенија и нивото на нивната изработка, односно разработка.

3. Се утврдуваат евентуалните забелешки на проектот и насоките за постапување на носителот на проектот.

Контролата во смисла на став 1 и 2 на овој член се врши комисијски.

Извештајот за извршената стручна контрола содржи особено:

1. Податоци за носителот на контролата и неговата комисија;

2. Податоци за конзерваторскиот проект што е предмет на контролата;

3. Наод и мислење во смисла на став 2 на овој член.

Ако со контролата се утврдени недостатоци или се дадени забелешки на конзерваторскиот проект, коригираниот проект се доставува до комисијата од став 3 на овој член.

Во случаите од став 5 на овој член се утврдува дали носителот на проектот постапил по забелешките на комисијата, за што се поднесува посебен извештај.

Извештајот за извршената контрола се потпишуваат од страна на претседателот и членовите на комисијата од став 3 на овој член.

Член 21

Ако во текот на реализацијата на конзерваторскиот проект настане потреба од одредено отстапување поради промена на состојбата на доброто, дополнителни истражувања или други, оправдани причини, се пристапува кон изработка на анекс на конзерваторскиот проект.

Ако анексот од став 1 на овој член се изработува од друг тим или лице, кон него се приложува писмената согласност од раководителот на проектот.

Член 22

За вршење на работите на конзерваторско проектирање за одредено заштитено добро се формира еден или повеќе проектантски тимови.

Проектантскиот тим особено:

1. Ја подготвува програмата од член 15 на овој правилник;

2. Врши и/или организира вршење на истражувачки работи во смисла на член 17 од овој правилник;

3. Подготвува проектна програма во смисла на член 18 од овој правилник;

4. Изработува конзерваторски проект во смисла на член 19 од овој правилник;

5. Се грижи за благовремено поведување на постапката за стручна контрола на проектот и за постапување по забелешките од таа контрола во смисла на член 20 од овој правилник;

6. Врши подготвителни и други работи во врска со конзерваторското проектирање за односното заштитено добро.

Член 23

Установа за заштита на културното наследство или друго правно лице може да врши работа на конзерваторско проектирање доколку во постојан работен однос има најмалку едно лице од соодветната специјалност кое има статус на научен работник или статус на стручен работник со изборно стручно звање во дејност за заштита на културното наследство или кое има лиценца од областа на заштита на културното наследство.

Физичко лице може да врши работи на конзерваторско проектирање доколку е научен работник од соодветната област, стручен работник со изборно стручно звање во дејност за заштита на културното наследство или има добиено лиценца од областа на заштита на културното наследство.

Член 24

Стручна контрола на конзерваторски проект можат да вршат лица од соодветната специјалност, кои ги исполнуваат најмалку истите услови како лицата од член 23 на овој правилник.

V - ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Член 25

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 31-2166/2
Скопје

Министер за култура,
Благоја Стефановски, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРУД И СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА

520.

Врз основа член 89-г став 2 од Законот за социјална заштита („Сл. весник на РМ“ бр. 50/97, 16/2000, 17/2003, 65/2004, 62/2005 и 111/2005), член 205 став 1 од Законот за општа управна постапка („Сл. весник на РМ“ бр. 38/2005) и член 6 од Правилникот за формата, содржината и начинот на водење на регистар на здруженија на граѓани од областа на социјалната заштита („Сл. весник на РМ“ бр. 10/2005), министерот за труд и социјална политика, донесе

РЕШЕНИЕ

ЗА ВПИШУВАЊЕ НА ЗДРУЖЕНИЕТО НА ГРАЃАНИ ВО РЕГИСТАРот НА ЗДРУЖЕНИЈА НА ГРАЃАНИ ОД ОБЛАСТА НА СОЦИЈАЛНАТА ЗАШТИТА

1. Барањето на Здружението на граѓани - Здружение на клубови на лекувани алкохоличари на Република Македонија со скратено име ЗКЛА на РМ од Скопје се уважува.

2. Здружението на граѓани - Здружение на клубови на лекувани алкохоличари на Република Македонија со скратено име ЗКЛА на РМ, со седиште во Скопје, на ул. „11 Октомври“ бр. 42, се впишува во регистарот на здруженија на граѓани од областа на социјалната заштита, што се води при Министерството за труд и социјална политика.

3. Конечното решение за впишување од точка 2 на ова решение се објавува во „Службен весник на Република Македонија“.

4. Впишувањето на Здружението на граѓани - Здружение на клубови на лекувани алкохоличари на Република Македонија со скратено име ЗКЛА на РМ, со седиште во Скопје, на ул. „11 Октомври“ бр. 42, ќе се изврши најдоцна пет дена од денот на објавувањето на решението во „Службен весник на Република Македонија“.

Министер,
Стевчо Јакимовски, с.р

521.

Врз основа член 89-г став 2 од Законот за социјална заштита („Сл. весник на РМ“ бр. 50/97, 16/2000, 17/2003, 65/2004, 62/2005 и 111/2005), член 205 став 1 од Законот за општа управна постапка („Сл. весник на РМ“ бр. 38/2005) и член 6 од Правилникот за формата, содржината и начинот на водење на регистар на здруженија на граѓани од областа на социјалната заштита („Сл. весник на РМ“ бр. 10/2005), министерот за труд и социјална политика, донесе

РЕШЕНИЕ

ЗА ВПИШУВАЊЕ НА ЗДРУЖЕНИЕТО НА ГРАЃАНИ ВО РЕГИСТАРот НА ЗДРУЖЕНИЈА НА ГРАЃАНИ ОД ОБЛАСТА НА СОЦИЈАЛНАТА ЗАШТИТА

1. Барањето на Здружението на граѓани - Хуманитарна организација „МИР“ со скратено име ХО „МИР“ од Скопје се уважува.

2. Здружението на граѓани - Хуманитарна организација „МИР“ со скратено име ХО „МИР“, со седиште во Скопје, на ул. „Максут Садик“ бр. 5, се впишува во регистарот на здруженија на граѓани од областа на социјалната заштита, што се води при Министерството за труд и социјална политика.

3. Конечното решение за впишување од точка 2 на ова решение се објавува во „Службен весник на Република Македонија“.

4. Впишувањето на Здружението на граѓани - Хуманитарна организација „МИР“ со скратено име ХО „МИР“ со седиште во Скопје, на ул. „Максут Садик“ бр. 5, ќе се изврши најдоцна пет дена од денот на објавувањето на решението во „Службен весник на Република Македонија“.

Министер,
Стевчо Јакимовски, с.р

УСТАВЕН СУД НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА 522.

Уставниот суд на Република Македонија, врз основа на член 110 и 112 од Уставот на Република Македонија и член 70 од Деловникот на Уставниот суд на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 70/1992), на седницата одржана на 29 март 2006 година, донесе

ОДЛУКА

1. Се укинува член 32 став 1 точка 7 и член 62 став 1 точка г) од Законот за извршување ("Службен весник на Република Македонија" бр. 35/2005).

2. Оваа одлука произведува правно дејство од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

3. Уставниот суд на Република Македонија по иницијатива на Стамен Филипов од Скопје со Решение У. бр. 95/2005 од 8 февруари 2006 година поведе постапка за оценување на уставноста на член 32 став 1 точка 7 и член 62 став 1 точка г) од Законот означен во точката 1 од оваа одлука, затоа што основано се постави прашањето за нивната согласност со Уставот.

4. Судот на седницата утврди дека според оспорениот член 32 став 1 точка 7 од Законот за извршување, за извршител може да биде именувано лице кое, меѓу другите услови, го исполнува условот да не е кривично осудувано и против него да не се води кривична постапка, додека според член 62 став 1 точка г), функцијата на извршителот му престанува ако биде осуден за кривично дело.

5. Според член 8 став 1 алинеја 1 и 3 од Уставот на Република Македонија, основните слободи и права на човекот и граѓанинот признати во меѓународното право и утврдени со Уставот и владеењето на правото се темелни вредности на уставниот поредок на Република Македонија.

Според член 9 од Уставот, граѓаните на Република Македонија се еднакви во слободите и правата независно од полот, расата, бојата на кожата, националното и социјалното потекло, политичкото и верското уверување, имотната и општествената положба. Граѓаните пред Уставот и законите се еднакви.

Според член 13 став 1 од Уставот, лицето обвинето за кривично дело ќе се смета за невино се додека неговата вина не биде утврдена со правосилна судска одлука.

Според член 14 став 1 од Уставот, никој не може да биде казнет за дело кое пред да биде сторено не било утврдено со закон или друг пропис како казниво дело и за кое не била предвидена казна.

Според член 23 од Уставот, секој граѓанин има право да учествува во вршењето на јавните функции.

Според член 32 став 1 и 2 од Уставот, секој има право на работа, слободен избор на вработување, заштита при работењето и материјална обезбеденост за време на привремена невработеност и секому, под еднакви услови, му е достапно секое работно место.

Според член 51 став 1 од Уставот, во Република Македонија законите мора да бидат во согласност со Уставот, а сите други прописи со Уставот и со закон.

Според член 54 став 1 од Уставот, слободите и правата на човекот и граѓанинот можат да се ограничат само во случаи утврдени со Уставот. Согласно став 3 на овој член, ограничувањето на слободите и правата не може да биде дискриминаторско по основ на пол, раса, боја на кожа, јазик, вера, национално или социјално потекло или општествена положба.

Според член 1 од Законот за извршување, со овој закон се уредуваат правилата според кои извршителите постапуваат заради присилно извршување на судска одлука која гласи на исполнување на обврска. Одредбите од овој закон се применуваат и врз присилно извршување на одлука донесена во управна постапка која гласи на исполнување на парична обврска, како и на извршување на брод и на воздухоплов.

Согласно член 3 од Законот, извршителот го спроведува извршувањето.

Извршителот, заменикот на извршител и помошникот на извршител, согласно член 11 став 1 точка 6 од Законот за извршување, се дефинирани како лица кои вршат јавни овластувања утврдени со закон, именувани согласно одредбите на овој закон, кои директно одлучуваат за дејствијата што треба да се преземат во рамките на нивните овластувања за да се спроведе извршната одлука и да ги преземат извршните дејствија.

Согласно член 40 став 1 од Законот за извршување, извршителот ги презема следниве дејствија: прима писмени и усмени барања за извршување; врши достава на судски писмена; врши достава на налози, записници, заклучоци и други документи кои произлегуваат од вршењето на неговата работа; врши легитимирање на странките и учесниците во извршувањето; прибира податоци за имотната состојба на должникот во функција на извршувањето; донесува налози, заклучоци, составува записници, барања и службени белешки; врши попис, процена, пленидба, продажба на подвижни предмети, права и недвижности, прима средства од должникот, предава во владение и распределува средства; врши иселување и други извршни дејствија потребни за спроведување на извршувањето определени со закон и подзаконски акти; врши објавување во средствата за јавно информирање и врши други дејствија предвидени со закон.

Извршителот го именува министерот за правда врз основа на конкурс (член 33 од Законот).

Согласно член 31 од Законот, извршителот се именува за подрачјето на основен суд и извршува извршни исправи на судот или органот чие седиште е на подрачјето за коешто е именуван, а при спроведување на извршувањето презема дејствија на целата територија на Република Македонија.

Извршителот има свое седиште, печат, штембил, депониран потпис, како и посебна сметка (член 35 од Законот). Согласно член 36 од Законот, Министерството за правда на именуваниот извршител, заменик на извршител и помошник на извршител им издава легитимација.

Според член 39 од Законот, извршителот не смее да врши јавни функции, или раководни, надзорни и управни функции во трговски друштва, државни заводи, служби за наплата, трговски дејности, посреднички, нотарски и адвокатски работи. Извршителот не смее да биде во служба на верска заедница или религиозна група. Овие забрани не се однесуваат на вршење научни, уметнички и наставни дејности, дејноста судски преведувач, како и за вршење должности во Комората и во меѓународните здруженија на извршители.

Со цел за непречено спроведување на извршувањето извршителот има право на пристап до сите информации и податоци од работодавачот, банките, јавните книги и регистрите за конкретен должник. Извршителот при спроведување на извршувањето има право да побара податок или асистенција од државен орган кој има обврска да соработува со извршителот (член 41 од Законот).

Извршителот подлежи на дисциплинска одговорност (Глава шеста од Законот) како и на материјална одговорност за штета причинета со незаконско спроведување на извршните дејствија и со неисполнување на должностите што ги има како извршител (член 43 од Законот).

Според член 46 од Законот, извршителот за извршените дејствија има право да наплати награда по тарифа која ја пропишува Министерот за правда.

6. Тргувајќи од наведените уставни одредби и одредбите од Законот за извршување и разгледувајќи ги оспорените членови 32 став 1 точка 7 и 62 став 1 точка г) од овој закон од аспект на причините наведени во иницијативата, Судот смета дека тие не се во согласност со уставното начело на владеење на правото, како и начелата на презумпција на невиност и законитост во пропишувањето и изрекувањето на кривичните санкции утврдени со член 13 став 1 и член 14 став 1 од Уставот.

Имено, неспорно е дека со споменатите одредби од Законот за извршување се пропишуваат правни последици од осуда за кривично дело во вид на забрана на стекнување на определено право (во случајот со оспорениот член 32 став 1 точка 7 - забрана за именување на јавна функција), односно правна последица што се состои во губење на веќе стекнато право (во случајот со оспорениот член 62 став 1 точка г) - престанок на функцијата извршител), поради осуда за кривично дело.

Оценувајќи ги оспорените одредби од аспект на принципот на владеењето на правото што е темелна вредност на уставниот поредок на Република Македонија Судот смета дека поради нивната непрецизност тие не се во согласност со член 8 став 1 алинеја 3 од Уставот на Република Македонија.

Ова од причина што во двете оспорени одредби не се наведени ниту кривичните дела, ниту пак изречените санкции што во конкретен случај би претставувале пречка едно лице да биде именувано за извршител, односно поради кои на именуваниот извршител би му престанала функцијата. Тоа значи дека во случајот со одредбата од член 32 став 1 точка 7) во делот "да не е кривично осудуван" забраната едно лице да биде именувано за извршител е генерална, односно таа се однесува на осуда за кое било кривично дело, независно од неговата природа или тежина, како и на секоја изречена санкција независно од нејзиниот вид и висина.

Од формулацијата на оспорената одредба на член 62 став 1 точка г), исто така, произлегува дека осудата за кое било кривично дело, на која било кривична санкција е причина за престанок на функцијата извршител.

Овие непрецизности на оспорените одредби, според Судот, го ограничуваат правото едно лице да биде именувано за извршител, односно правото да ја врши функцијата извршител дури и во случаи кога кривичното дело за кое лицето е осудено не е во никаква врска со оваа функција. Од овие причини, Судот утврди дека формулациите на оспорените законски одредби се недоволно прецизни и јасни и како такви не обезбедуваат правна сигурност на граѓаните, како еден од елементите на принципот на владеењето на правото.

Според Судот, поради нивната непрецизност, оспорените одредби не се во согласност и со член 13 став 1 и член 14 став 1 од Уставот. Имено, недостатокот во двете одредби на квалификацијата "правосилна" осуда, претставува директна повреда на уставното начело на презумпција на невиност, бидејќи доведува до тоа лицето да се смета за виновно пред неговата вина да биде утврдена со правосилна судска одлука. Покрај тоа, според Судот, правните последици од осудата не можат да настапуваат автоматски по сила на закон, туку тоа може да се прави само со правосилна судска одлука.

Притоа, Судот го имаше предвид новиот систем на извршување на судските одлуки воспоставен со Законот за извршување, според кој оваа надлежност преминува од државен орган - судот, на физички лица - извршители, кој нужно налага со закон јасно и прецизно да се уреди статусот, односно правата, обврските и одговорностите на извршителите како носители на јавни овластувања, вклучувајќи ги и условите потребни за вршење и престанок на оваа функција. Спроведувањето на правосилните судски одлуки несомнено претставува дејност од јавен интерес и заради неговото остварување, а пред се заради заштитата на личните и имотните права на граѓаните од евентуални злоупотреби во текот на извршувањето, државата има легитимно право со закон да ги пропише потребните услови што треба да ги исполнува едно лице за да може да биде именувано за извршител, со цел да се обезбеди оваа функција да им биде доверена на лица кои ќе ја вршат совесно, стручно, непристрасно и професионално.

Во таа смисла, Судот утврди дека предвидувањето на неосудуваноста како услов едно лице да биде именувано за извршител, не е во несогласност со Уставот. Меѓутоа, тоа мора да биде во согласност со општите правила и рамки за пропишување на правните последици од осудата утврдени во Кривичниот законик ("Службен весник на Република Македонија" бр. 37/96; 80/99; 4/2002; 43/2003; 19/2004 и 81/2005). Така, според член 101 од Кривичниот законик, правните последици од осудата што се надоврзуваат на осудите за определени кривични дела, може да настапат само кога за кривичното дело на сторителот му е изречена казна затвор. Правни последици можат да се предвидат само со закон. Според член 102 од истиот законик, правните последици од осудата настапуваат со денот на правосилноста на пресудата (став 1). Правните последици од осудата што се состојат во забрана на стекнување на определени права траат најдолго десет години од денот на издржаната, простената или застарената казна (став 2). Со бришење на осудата престануваат правните последици од осудата (став 3).

Значи неосудуваноста како услов едно лице да биде именувано за извршител може да егзистира само за конкретно дефинирани кривични дела за кои на сторителот со правосилна судска пресуда му е изречена казна затвор и таа може да трае точно определен период, а не како трајна забрана за именување на оваа функција (како што е случај со дел од оспорената одредба од член 32 став 1 точка 7).

Трајната забрана за именување извршител поради кривична осуда за кое било кривично дело и на која било кривична санкција, односно престанокот на функцијата извршител од истите причини, според Судот е непропорционална на целите поради кои законодавецот ја утврдил и предизвикува прекумерно и неоправдано ограничување на правата на граѓаните. Од овие причини Судот утврди дека таквото ограничување на правата на граѓаните не е во согласност со принципот на владеење на правото содржан во член 8 став 1 алинеја 3 од Уставот.

Што се однесува до одредбата од член 32 став 1 точка 7 во делот "и да не се води кривична постапка", поради тоа што законскиот услов според кој за извршител може да биде именувано лице против кое не се води кривична постапка, доведува до состојба лицето да

се смета за виновно пред неговата вина да биде утврдена со правосилна судска одлука, Судот утврди дека овој дел од оспорената одредба не е во согласност со начелото на презумпцијата на невиност од член 13 став 1 од Уставот.

7. Врз основа на изнесеното Судот одлучи како во точката 1 од оваа одлука.

8. Оваа одлука Судот ја донесе во состав од претседателот на Судот Лилјана Ингилизова-Ристова и судиите д-р Трендафил Ивановски, Махмут Јусуфи, Мирјана Лазарова Трајковска, Вера Маркова, Бранко Наумовски, д-р Бајрам Положани, Игор Спировски и д-р Зоран Сулејманов.

У. бр. 95/2005
29 март 2006 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Република
Македонија,
Лилјана Ингилизова-Ристова, с.р.

523.

Уставниот суд на Република Македонија, врз основа на членовите 110 и 112 од Уставот на Република Македонија и член 70 од Деловникот на Уставниот суд на Република Македонија (“Службен весник на Република Македонија” бр. 70/1992), на седницата одржана на 29 март 2006 година, донесе

О Д Л У К А

1. СЕ УКИНУВА член 22 став 1 точка 4 од Законот за работните односи (“Службен весник на Република Македонија” бр. 62/2005).

2. Оваа одлука произведува правно дејство од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

3. Уставниот суд на Република Македонија по иницијатива на Петре Илиевски од Скопје, со Решение У.бр. 134/2005 од 8 февруари 2006 година, поведе постапка за оценување на уставноста на членот од законот означен во точката 1 од оваа одлука, затоа што основано се постави прашањето за неговата согласност со Уставот.

4. Судот на седницата утврди дека според членот 22 став 1 од Законот за работните односи, работодавачот потребата од работници ја обезбедува преку:

1) огласување на јавен оглас во дневниот печат на товар на работодавачот;

2) објавување во службата надлежна за посредување при вработување, без наплата, во согласност со закон;

3) посредување на службата надлежна за посредување при вработување преку упатување на лица за вработување од евиденцијата на невработените лица;

4) обезбедување работник од страна на самиот работодавач без огласување со директно склучување на договор за вработување со него (оспорена точка) и

5) агенција за посредување при вработување со наплата од работодавачот, во согласност со закон.

5. Уставниот суд на Република Македонија се произвел по однос на предметното прашање и со Одлука У.бр. 73/2004 од 18 мај 2005 година го укинал членот 9 во делот “обезбедување од страна на самиот работодавач без огласување со склучување и заверка на договор за работа” од Законот за работните односи (“Службен весник на Република Македонија” бр. 80/1993, 14/1995,

53/1997, 21/1998, 25/2000, 3/2001, 50/2001, 25/2003 и 40/2003) меѓутоа, истата содржина од укинатата одредба е пренесена и во новиот Закон за работните односи во членот 22 став 1 точка 4 според кој “обезбедување работник од страна на самиот работодавач без огласување со директно склучување на договор за вработување со него”, а кој се оспорува со предметната иницијатива.

Новиот Закон за работните односи е донесен од Собранието на Република Македонија на седницата одржана на 22 јули 2005 година и е објавен во “Службен весник на Република Македонија” на 28 јули 2005 година.

Законот влегол во сила на 4 август 2005 година.

Со оглед на тоа што станува збор за нов закон, а имајќи го предвид фактот дека укинатата одредба од Законот за работните односи кој престанал да важи со донесувањето на новиот Закон за работните односи (4 август 2005 година), е вградена и во новиот закон кој е во важност, Судот оцени дека во случајов се исполнети условите за укинување на член 22 став 1 точка 4 од Законот за работните односи.

Според член 8 став 1 алинеи 1 и 3 од Уставот, темелни вредности на уставниот поредок на Република Македонија се основните слободи и права на човекот и граѓанинот признати во меѓународното право и утврдени со Уставот, како и владеењето на правото.

Согласно член 9 став 2 од Уставот, граѓаните пред Уставот и законите се еднакви.

Во делот на одредбите од Уставот кои се однесуваат на економските, социјалните и културните права, во членот 32 став 1 е утврдено дека секој има право на работа, слободен избор на вработување, заштита при работењето и материјална обезбедност за време на привремена невработеност. Според ставот 2 на овој член, секому под еднакви услови му е достапно секое работно место, а според ставот 5, остварувањето на правата на вработените и нивната положба се уредуваат со закон и со колективни договори.

Според член 51 од Уставот, во Република Македонија законите мораат да бидат во согласност со Уставот, а сите други прописи со Уставот и со закон. Секој е должен да ги почитува Уставот и законите.

Членот 22 од Законот за работните односи ги утврдува начините на кои работодавачот може да ја задоволи потребата од работници. Меѓу другите начини, овој член од Законот допушта обезбедување на работници од страна на самиот работодавач без огласување со директно склучување на договор за вработување.

Уставната гаранција за достапноста на работното место секому под еднакви услови е едно од основните права на граѓанинот кое воедно претставува и гаранција за неговата економска и социјална сигурност и ја изразува определбата секој човек способен за работа тоа право да го оствари под определени услови и објективни можности и за секој вид работа.

Определбата содржана во членот 22 став 1 точка 4 од Законот за работните односи за обезбедување на работници од страна на самиот работодавач без огласување, според Судот граѓаните ги доведува во нееднаква положба во поглед на достапноста на работното место. Имено, пополнувањето на одредено работно место без огласување значи дека некои граѓани се привилегирани и полесно засноваат работен однос без притоа да има транспарентност и меѓусебна конкуренција.

Вработувањето, односно пополнувањето на слободни работни места без огласување со директно склучување на договор за вработување претставува нерамно-

правност на граѓаните и ограничување на правото на достапност на секое работно место под еднакви услови за оние граѓани кои воопшто не се запознати дека има слободни работни места поради што Судот оцени дека членот 22 став 1 точка 4 од Законот за работните односи не е во согласност со членовите 9 и 32 од Уставот на Република Македонија.

6. Врз основа на изнесеното Судот одлучи како во точката 1 од оваа одлука.

7. Оваа одлука Судот ја донесе во состав од претседателот на Судот Лилјана Ингилизова-Ристова и судиите д-р Трендафил Ивановски, Махмут Јусуфи, Мирјана Лазарова Трајковска, Вера Маркова, Бранко Наумовски, д-р Бајрам Положани, Игор Спиоровски и д-р Зоран Сулејманов.

У.бр.134/2005
29 март 2006 година на Уставниот суд на Република
Скопје
Претседател
Македонија,
Лилјана Ингилизова-Ристова, с.р.

524.

Уставниот суд на Република Македонија, врз основа на членовите 110 и 112 од Уставот на Република Македонија и член 70 од Деловникот на Уставниот суд на Република Македонија (“Службен весник на Република Македонија” бр.70/1992), на седницата одржана на 22 март 2006 година, донесе

О Д Л У К А

1. Се укинуваат: членот 14 став 2 во делот: “Висината на надоместокот ја утврдува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.”; членот 22 став 4 во делот: “Висината на надоместокот ја утврдува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.”; членот 32 став 5 во делот: “и висината на надоместокот за добивање на овластување од ставот (4) на овој член” и членот 48 став 4 во делот: “и начинот на пресметување и висината на надоместокот за работа на комисијата” од Законот за градење (“Службен весник на Република Македонија” бр.51/2005).

2. Оваа одлука произведува правно дејство од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

3. Уставниот суд на Република Македонија, по повод иницијатива на Стамен Филипов од Скопје со Решение У.бр.155/2005 од 25 јануари 2006 година поведе постапка за оценување на уставноста на деловите од одредбите од Законот за градење, означени во точката 1 од оваа одлука, бидејќи основано се постави прашањето за нивната согласност со Уставот.

4. Судот на седницата утврди дека според член 14 став 1 од Законот за градење, градителот може да определи лице, кое во негово име ќе ги води сите организациони работи за следење на процесот на градење, на ниво на идеја, преку проект, изградба, се до добивање на одобрение за употреба, со финансиско и материјално следење на средствата во процесот на изградбата за градби од прва до трета категорија, од членот 50 од

овој закон. Управителот на градба може да биде лице регистрирано во трговскиот регистар за вршење на таа дејност, ако има лиценца и вработено најмалку едно лице од архитектонска или градежна струка со овластување.

За добивање на лиценцата од став 1 на овој член управи-телот на градба е должен да плати соодветен надоместок. Висината на надоместокот ја утврдува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот (став 2).

Членот 14 став 2 од Законот се оспорува во делот: “Висината на надоместокот ја утврдува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот”.

Според член 22 од Законот, изведувач на градби од прва и втора категорија, од членот 50 на овој закон е правно лице кое е регистрирано во трговскиот регистар, за изведување на градежни работи кое има лиценца А со важност од пет години, со можност за нејзино продолжување, издадена од Комората (став 1).

Изведувач на градби од трета, четврта и петта категорија, од членот 50 од овој закон е правно лице кое е регистрирано во трговскиот регистар, за изведување на градежни работи кое има лиценца Б, со важност од десет години со можност за нејзино продолжување, издадена од Комората (став 2).

За добивање на лиценците од ставовите 1 и 2 на овој член, изведувачот е должен да плати соодветен надоместок. Висината на надоместокот ја утврдува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот (став 4).

Членот 22 став 4 од Законот се оспорува во делот: “Висината на надоместокот ја утврдува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот”.

Според член 32 од Законот, за вршење на работи: изработка на проектна документација, ревизија на проекти, надзор на изградбата е неопходно овластување од Комората (став 1).

Овластувањето Б се добива од Комората, за градби од трета и четврта категорија од членот 50 на овој закон, со важност од седум години и со можност за негово продолжување (став 2).

Овластувањето А за градби од прва и втора категорија од членот 50 на овој закон се добива од Комората, по најмалку пет години од добиеното овластување Б од ставот 2 на овој член. Овластувањето А е со важност од пет години, со можност за негово продолжување (став 3).

За добивање на овластувањето од ставовите 2 и 3 на овој член се плаќа надоместок (став 4).

Начинот на издавање, продолжување и одземање на овластувањето од ставовите 2 и 3 на овој член, како и формата и содржината на образецот за овластувањето А и овластувањето Б и висината на надоместокот за добивање на овластување од ставот 4 на овој член, ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот (став 5).

Членот 32 став 5 се оспорува во делот: “и висината на надоместокот за добивање на овластување од ставот 4 на овој член”.

Според член 47 став 1 од Законот, идејниот проект, основниот проект и изведбениот проект за градби од членот 50 на овој закон, изработени според странски прописи се усогласуваат со прописите за градење на Република Македонија со утврдување на усогласеност на проектите-нострификација.

Според член 48 од Законот, нострификацијата на проектите ја спроведува Комората (став 1).

Нострификацијата од ставот 1 на овој член ја врши комисија. Комисијата ја именува претседателот на Комората. За членови на комисијата се именуваат претставници од Комората со овластувања добиени согласно член 32 од овој закон (став 2).

Комисијата од ставот 2 на овој член составува писмен извештај, го заверува проектот и дава согласност за нострификација (став 3).

Постапката за нострификација, содржината на писмениот извештај, согласноста за нострификација, начинот на заверување на проектите од страна на комисијата и начинот на пресметување и висината на надоместокот за работа на комисијата ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредување на просторот (став 4).

Членот 48 став 4 од Законот се оспорува во делот: "и начинот на пресметување и висината на надоместокот за работа на комисијата".

5. Според член 8 став 1 алинеја 3 и 4 од Уставот на Република Македонија, владеењето на правото и поделбата на државната власт на законодавна, извршна и судска, се темелни вредности на уставниот поредок на Република Македонија.

Според член 33 од Уставот, секој е должен да плаќа данок и други јавни давачки и да учествува во намирувањето на јавните расходи на начин утврден со закон, а според член 68 став 1 алинеја 3 од Уставот, Собранието на Република Македонија ги утврдува јавните давачки.

Според член 91 алинеја 1 и 5 од Уставот, Владата на Република Македонија ја утврдува политиката на извршувањето на законите и донесува уредби и други прописи за извршување на законите, а според член 96 од Уставот, органите на државната управа работите од својата надлежност ги вршат самостојно врз основа и во рамките на Уставот и законите и за својата работа се одговорни на Владата.

Согласно член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа ("Службен весник на Република Македонија" бр. 58/2000 и 44/2002), министерот, меѓу другото, донесува правилници за извршување на законите кога за тоа е овластен со закон. Според член 56 став 1 од овој закон, со правилник се утврдуваат и разработуваат одделни одредби на законите и другите прописи заради нивно извршување, а според член 61 став 1 од овој закон, со актите кои ги донесува министерот не може за граѓаните и другите правни лица да се утврдуваат права и обврски, ниту да се пропишува надлежност на други органи.

Од анализата на целината на одредбите од Законот за градење, како и од анализата на оспорените одредби според Судот произлегува дека законодавецот предвидел овластување за министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот да ги определува висината на: надоместокот за добивање на

лиценца за управител на градба, надоместокот за добивање на лиценца за изведувач на градби и надоместокот за добивање на овластување за вршење на работите од членот 32 став 1 од Законот, како и за пропишување на начинот на пресметување и висината на надоместокот за работа на комисијата за нострификација. Меѓутоа, во целината на Законот, како и во оспорените законски одредби недостасуваат критериуми врз основа на кои надлежниот министер би ја определува висината на четирите видови надоместоци.

Според Судот, со оставената можност, без конкретна законска рамка да се определува висината на надоместоците за: добивање на двата видови лиценца, за добивање на овластување или пак за работа на комисијата за нострификација се остава простор за мешање на извршната во законодавната власт, кои, пак, во системот на поделбата на власта се јасно разграничени. Воедно ваквиот недостаток на оспорените одредби остава и можност за арбитрност.

Оттука, според Судот овластувањето што произлегува од оспорните одредби нема уставна основа со оглед на тоа што Законот за градење не содржи никакви параметри за утврдување на висината на надоместоците, поради што оцени дека оспорените делови на законските одредби не се во согласност со принципот за поделбата на државната власт на законодавна, извршна и судска, како темелна вредност на уставниот поредок на Република Македонија од членот 8 став 1 алинеја 4 од Уставот.

Конечно, даденото законско овластување на надлежниот министер да ја утврди висината на наведените надоместоци без постоење на законска рамка, според Судот не е во функција на утврдување и разработка на одделни законски одредби заради нивно извршување, како што е предвидено во член 56 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа и води кон утврдување на права и обврски за граѓаните и правните лица во подзаконски акт, што не е дозволено според член 61 став 1 од истиот закон.

Од истите причини оспорените делови од одредбите не се во согласност и со останатите одредби од Уставот на кои се повикува подносителот на иницијативата.

6. Врз основа на изнесеното Судот, одлучи како во точката 1 од оваа одлука.

7. Оваа одлука Судот ја донесе во состав од претседателот на Судот Лилјана Ингилизова – Ристова и судиите: д-р Трендафил Ивановски, Махмут Јусуфи, Вера Маркова, Бранко Наумоски, д-р Бајрам Положани, Игор Спироски и д-р Зоран Сулејманов.

У.бр. 155/2005

22 март 2006 година на Уставниот суд на Република Скопје

Претседател

на Уставниот суд на Република Македонија,

Лилјана Ингилизова-Ристова, с.р.

525.

Уставниот суд на Република Македонија, врз основа на членовите 110 и 112 од Уставот на Република Македонија и член 70 од Деловникот на Уставниот суд на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр.70/1992), на седницата одржана на 22 март 2006 година, донесе

О Д Л У К А

1. СЕ УКИНУВААТ:

а) член 10 став 3 и 4; член 71 став 2 во делот: "и против него не може да се поведе управен спор"; член 103-г став 3 во делот: "како и висината на надоместокот за издавање на овластување"; член 103-ј став 2 и 3;

и член 110 став 2 и 3 од Законот за премер, катастар и запишување на правата на недвижностите ("Службен весник на СРМ" бр. 27/1986 и 17/1991 и "Службен весник на Република Македонија" бр. 84/2005), и

б) Правилникот за начинот на издавање, продолжување и одземање на овластување за овластен геодет, висината на надоместокот за издавање и овластување и за формата и содржината на образецот на овластувањето ("Службен весник на Република Македонија" бр. 100/2005) во делот на насловот "висината на надоместокот за издавање на овластување"; член 1 во делот: "висината на надоместокот за издавање на овластување" и член 11 став 1 од овој Правилник.

2. Оваа одлука произведува правно дејство од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

3. Уставниот суд на Република Македонија по иницијатива на Стамен Филипов од Скопје, со Решение У.бр.194/2005 и У.бр.232/2005 од 1 февруари 2006 година, поведе постапка за оценување на уставноста на членовите од Законот означени во точката 1 под а) и на уставноста и законитоста на актот означен во точката 1 под б) од оваа одлука, затоа што основано се постави прашањето за нивната согласност со Уставот.

4. Судот на седницата утврди дека според член 10 од Законот за премер, катастар и запишување на правата на недвижностите запишувањето на правата на недвижностите во катастарот на недвижностите е задолжително и се врши по службена должност или по барање на странката.

За запишување на правата на недвижностите во катастарот на недвижностите по барање на странка се плаќаат надоместоци, а запишувањето по службена должност е ослободено од плаќање на надоместоци.

Висината на надоместоците од ставот 2 на овој член се утврдува со тарифник кој го донесува директорот на Државниот завод за геодетски работи.

Согласност на тарифникот од ставот 3 на овој член дава Владата на Република Македонија.

Според член 71 од Законот против решението од членот 70 на овој закон може да се поднесе жалба до Комисијата за решавање на управни работи во втор степен од областа на премерот, катастарот и запишување на правата на недвижностите при Владата на Република Македонија.

Решението на Комисијата од ставот 1 на овој член е конечно и извршно и против него не може да се поведе управен спор.

Конечното решение се спроведува во катастарскиот план и операт.

Секое лице кое смета дека има посилно право на недвижноста отколку лицето за кое е одлучено да биде запишано како носител на правата на недвижностите, може со тужба против запишаниот носител на правата на недвижностите, своето право да го докажува во судска постапка.

По барање на заинтересираното лице спорот ќе се прибележи во имотниот лист.

Според член 103-г од Законот со звање овластен геодет може да се стекне физичко лице кое ги исполнува следниве услови:

- 1) да е државјанин на Република Македонија;
- 2) да е дипломиран геодетски инженер со најмалку три години работно искуство на геодетски работи;
- 3) да има положен испит за стекнување овластување за овластен геодет.

За стекнување на овластувањето за овластен геодет од ставот 1 на овој член се плаќа надоместок на Комората на овластени архитекти и овластени инженери.

Начинот на издавање, продолжување и одземање на овластувањето, како и висината на надоместокот за издавање на овластување, просториите и опремата потребни за извршување на геодетските работи, формата и содржината на образецот на овластувањето, формата, содржината и начинот на водење на именикот ги пропишува директорот на Државниот завод за геодетски работи.

Комората на овластени архитекти и овластени инженери е должна по спроведувањето на испитот во рок од пет дена да ги извести лицата кои не го положиле испитот, а на лицата кои го положиле испитот да им издаде овластување.

Според член 103-ј трговецот поединец-овластен геодет и трговското друштво за геодетски работи за извршените геодетски работи се должни да наплаќаат надомест според тарифник.

Тарифникот според ставот 1 на овој член го донесува директорот на Државниот завод за геодетски работи.

Согласност на тарифникот дава Владата на Република Македонија.

Според член 110 висината на надоместокот за користење на податоците од премерот и катастарот на недвижностите се утврдува со тарифник.

Тарифникот од ставот 1 на овој член го донесува директорот на Државниот завод за геодетски работи.

Согласност на тарифникот дава Владата на Република Македонија.

Правилникот за начинот на издавање, продолжување и одземање на овластување за овластен геодет, висината на надоместокот за издавање на овластување и за формата и содржината на образецот на овластувањето, донесен од Директорот на Државниот завод за геодетски работи, содржи 13 члена.

Според член 1 од Правилникот со овој правилник се пропишуваат: начинот на издавање, продолжување и одземање на овластување за овластен геодет, висината на надоместокот за издавање на овластување и формата и содржината на образецот на овластувањето.

Според член 11 од истиот правилник кандидатот кој го полага испитот за стекнување овластување за овластен геодет плаќа надоместок во висина од 7.000,00 денари.

5. Во Уставот на Република Македонија во членот 8 став 1 алинеја 3 и 4, е утврдено дека владеењето на правото и поделбата на државната власт на законодавна, извршна и судска, се темелни вредности на уставниот поредок на Република Македонија.

Со член 33 од Уставот се уредува дека секој е должен да плаќа данок и други јавни давачки и да учествува во намирувањето на јавните расходи на начин утврден со закон, а според член 68 став 1 алинеја 2 од Уставот, Собранието на Република Македонија донесува закони и дава автентично толкување на законите.

Според член 91 алинеја 1 и 5 од Уставот, Владата на Република Македонија ја утврдува политиката на извршувањето на законите и донесува уредби и други прописи за извршување на законите, а според член 96 од Уставот, органите на државната управа работите од својата надлежност ги вршат самостојно врз основа и во рамките на Уставот и законите и за својата работа се одговорни на Владата.

Согласно член 12 од Законот за организација и работа на органите на државната управа ("Службен весник на Република Македонија" бр. 58/2000 и 44/2002) како самостојни органи на државната управа се основаат: Комисија за односи со верските заедници и религиозни групи; Агенција за млади и спорт; Агенција за иселеништво; Агенција за информации и Агенција за развој и инвестиции.

Како управни организации, пак, се основаат: Државен архив на Република Македонија; Државен завод за геодетски работи, и Државен завод за статистика.

Согласно член 35 од Законот за организација и работа на органите на државната управа Државниот завод за геодетски работи ги врши работите што се однесуваат на премерот, катастарот и запишувањето на правата на недвижностите. Државниот завод за геодетски работи има својство на правно лице.

Според член 55 став 2 од истиот закон, директорот на самостојниот орган на државната управа, односно управна организација, донесува правилници, решенија, наредби, упатства, планови, програми и други видови акти за извршување на законите и други прописи, кој за тоа е овластен со закон. Според член 60 став 2 од овој закон, директорот кој раководи со самостојниот орган на државната управа, односно со управната организација може да донесе задолжителни инструкции за извршување на работите што како јавни овластувања со закон им се доверени да ги извршуваат правни и физички лица, како и на единиците на локалната самоуправа и градот Скопје.

Според член 61 став 2 од овој закон, со актите кои ги донесува директорот кој раководи со самостојниот орган на државната управа, односно со управната организација не може за граѓаните и другите правни лица да се утврдуваат права и обврски, ниту да се пропишува надлежност на други органи.

Согласно член 1 од Законот за премер, катастар и запишување на правата на недвижностите, премерот, катастарот и одржувањето на премерот и катастарот и запишувањето на правата на недвижностите се вршат на начин и постапка пропишани со овој закон.

Согласно член 5 од овој закон работите на премерот, катастарот и одржувањето на премерот и катастарот и запишувањето на правата на недвижностите се во надлежност на Државниот завод за геодетски работи. Оперативните теренски геодетски работи од ставот 1 од овој член како јавни овластувања ги вршат трговци-поединци - овластени геодети и трговски друштва за геодетски работи под услови и на начин определени со овој закон.

Според членот 13 од истиот закон, премерот, катастарот и одржувањето на премерот и катастарот и запишувањето на правата на недвижностите се вршат според одредбите на Законот за општата управна постапка, доколку со овој закон не е поинаку определено.

Врз основа на законското овластување кое произлегува од членот 10 став 3, член 103-ј став 2 и член 110 став 2 од Законот, директорот на Државниот завод за геодетски работи висината на надоместоците за запишување на правата на недвижностите во катастарот на недвижностите по барање на странката, за надомест за извршени геодетски работи како и надоместок за користење на податоците од премерот и катастарот на недвижностите, ги утврдува со Тарифник, на кој согласност дава Владата на Република Македонија. Во членот

103-г став 3 законодавецот дава и овластување на директорот на Државниот завод за геодетски работи да ја пропишува висината на надоместокот за издавање на овластување за овластен геодет.

Од анализата на наведените уставни одредби произлегува дека со Уставот точно и прецизно се дефинирани и утврдени носителите на законодавната, извршната и судската власт и јасно е направена разлика во поделбата на власта, при што со Уставот не е допуштено мешање на една во друга власт, туку власта е поставена како структура на самостојни релативно поделени власти чии статус, надлежности и односи се утврдени и гарантирани со Уставот.

Имајќи ги во вид наведените уставни и законски одредби во корелација со содржината на оспорените законски одредби, односно членовите 10 став 3 и 4, 103-г став 3, 103-ј став 2 и 3 и 110 став 2 и 3, според Судот овластувањето на директорот на Државниот завод за геодетски работи да утврдува, односно пропишува Тарифник за утврдување на висината на надоместоците во одредени фази во постапката на премерот и катастарот и запишувањето на правата на недвижностите, а на кој согласност дава Владата на Република Македонија, нема уставна основа.

Ваквата констатација се заснова, пред се врз фактот што Законот за премер, катастар и запишување на правата на недвижностите не содржи критериуми и мерила за определување на висината на надоместоците за трошоците кои се сторени за запишување на правата на недвижностите во катастарот на недвижностите, а по барање на странката, потоа утврдување на висината на надоместокот за извршените геодетски работи од страна на трговецот-поединец-овластен геодет или трговското друштво за геодетски работи, како и за висината на надоместокот за користење на податоците од премерот и катастарот на недвижностите. При ваква состојба, произлегува дека директорот на Државниот завод за геодетски работи, при утврдувањето, односно пропишувањето на Тарифникот ги утврдил и критериумите за определување на висината и начинот на плаќање на надоместоците. Оттука, даденото овластување со оспорените законски одредби, во конкретниов случај директорот со свои акти да пропишува критериуми за определување на висината на надоместоците, според Судот, значи навлегување во законодавната власт која е издвоена од извршната власт, што е спротивно на членот 8 став 1 алинеја 3 и 4, член 91 алинеја 1 и 5 и член 96 од Уставот на Република Македонија. Од овие причини Судот оцени дека членовите 10 став 3 и 4, 103-г став 3 во делот: "како и висината на надоместокот за издавање на овластување", 103-ј став 2 и 3 и член 110 став 2 и 3 од Законот, не се во согласност со наведените одредби од Уставот.

Според Судот даденото овластување на директорот на Државниот завод за геодетски работи со подзаконски пропис, односно со свои акти да ја определува висината на надоместокот за издавање на овластување (член 103-г став 3) ги надминува уставните рамки, поради што правилникот во оспорените делови не е во согласност со Уставот и Законот за организација и работа на органите на државната управа.

Согласно член 55 став 2 од Законот за организација и работа на органите на државната управа директорот на самостојниот орган на државната управа, односно управната организација донесува правилници, решенија, наредби, упатства, планови, програми и други видови акти за извршување на законите и другите прописи,

кога за тоа е овластен со закон. Според член 56 став 1 од овој закон, со правилник се утврдуваат и разработуваат одделни одредби на законите и други прописи заради нивно извршување, а според член 61 став 2 од овој закон, со актите кои ги донесува директорот кој раководи со самостојниот орган на државната управа, односно со управната организација не може за граѓаните и другите правни лица да се утврдуваат права и обврски, ниту да се пропишува надлежност на други органи.

Тргувајќи од наведените уставни и законски одредби, а имајќи ја предвид содржина на оспорените делови од одредбите на оспорениот Правилник, овластувањето на директорот на Државниот завод за геодетски работи со подзаконски акт да ја пропишува висината на надоместокот за издавање на овластување за звање овластен геодет, според Судот, нема уставна основа, од причина што во Законот за премер, катастар и запишување на правата на недвижностите не се содржани никакви критериуми во однос на ова прашање.

Според Судот, ова овластување отстапува од општиот принцип на поделба на власта на законодавна, извршна и судска. Ваквата подзаконска формулација не може да се смета како разработка на конкретна законска норма во функција на нејзино извршување.

Во Глава II со наслов "Основни слободи и права на човекот и граѓанинот" од Уставот на Република Македонија е содржан оддел 3 со поднаслов "Гаранции на основните слободи и права". Во членот 50 од Уставот се предвидува дека секој граѓанин може да се повика на заштита на слободите и правата утврдени со Уставот пред судовите и пред Уставниот суд на Република Македонија во постапка заснована врз начелата на приоритет и итност. Се гарантира судска заштита на законитоста на поединечните акти на државната управа и на другите институции што вршат јавни овластувања.

Согласно член 54 став 1 од Уставот, слободите и правата на човекот и граѓанинот можат да се ограничат само во случаи утврдени со Уставот.

Според член 70 од Законот за премер, катастар и запишување на правата на недвижностите, врз основа на околностите утврдени во постапката за излагање, Државниот завод за геодетски работи донесува решение.

Според ставот 2 на член 70 од Законот, решението особено содржи:

- а) податоци за недвижностите;
- б) означување на правата на недвижностите и носителите на тоа право;
- в) стварни и лични службености, товари и ограничувања, и
- г) налог за запишување на податоците за недвижностите и за носителите на правата за недвижностите.

Според членот 71 став 1 од оспорениот закон, против решението од членот 70 на овој закон може да се поднесе жалба до Комисијата за решавање на управни работи во втор степен од областа на премерот, катастарот и запишувањето на правата на недвижностите, при Владата на Република Македонија.

Според членот 71 став 2 од истиот закон, решението на Комисијата од ставот 1 на овој член е конечно и извршно и против него не може да се поведе управен спор.

Според Судот, законската определба содржана во членот 71 став 2 од Законот за премер, катастар и запишување на правата на недвижностите, со која се предвидува дека решението на Комисијата од ставот 1 на овој член е конечно и извршно и против него не може да се води управен спор, не е во согласност со членот 50 став 2 од Уставот.

Принципот на владеење на правото како темелна вредност на уставниот поредок го добива своето потполно значење и дефинитивна изграденост дури во моментот кога е воведена судска контрола над управните акти од страна на независни судови. Основна и непосредна цел на управниот спор е да ги заштити правата на граѓаните од самоволна и арбитрерна управа, а со тоа да ја прошири можноста за почитување на правото и на демократијата во поширока смисла на зборот. Управниот спор е мошне значајна правна институција која има за цел да ја штити законитоста на управните акти, со тоа и правата на граѓаните и нивните слободи, како и правниот поредок и демократијата воопшто. Целта на управниот спор е утврдувањето на законитоста на управниот акт.

Имајќи во вид дека под управен акт се подразбира поединечен конкретен управен акт на државен орган или организација што вршат јавни овластувања со кои се решава за правата и обврските на поединците, правните лица и на другите правни субјекти, според Судот решението во членот 71 од Законот за кое е дозволена жалба до Комисијата за решавање на управни работи од втор степен од областа на премерот, катастарот и запишувањето на правата на недвижностите при Владата на Република Македонија, има карактер на управен акт. Оттука произлегува и констатацијата дека против конечниот акт во управна постапка, може да се поведе управен спор.

Децидната забрана за поведување на управен спор против решението во оспорената законска одредба (член 71 став 2), според Судот, не е во согласност со членот 50 став 2 од Уставот на Република Македонија, во кој се гарантира судска заштита на законитоста на поединечните акти на државната управа и на другите институции што вршат јавни овластувања.

6. Врз основа на изнесеното Судот одлучи како во точката 1 од оваа одлука.

7. Оваа одлука Судот ја донесе во состав од претседателот на Судот Лилјана Ингилизова-Ристова и судиите д-р Трендафил Ивановски, Махмут Јусуфи, Вера Маркова, Бранко Наумоски, д-р Бајрам Положани, Игор Спиоровски и д-р Зоран Сулејманов.

У.бр.194/2005
У.бр.232/2005
22 март 2006 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Република
Македонија,
Лилјана Ингилизова-Ристова, с.р.

www.slvesnik.com.mk
contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о.-Скопје
бул. "Партизански одреди" бр. 29. Поштенски фах 51.
Директор и одговорен уредник - Борис Тренески.
Телефони: +389-2-3298-860, 3290-471, 3290-449.
Телефакс: +389-2-3112-267.

Претплатата за 2006 година изнесува 9.200,00 денари.
„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД - Скопје.
Печат: ЦЕТИС ПРИНТ ДООЕЛ увоз-извоз, Скопје.

ISSN 0354-1622

